

Druk Nr 142/2021
z dnia 18 maja 2021 r.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi
za 2020 rok**

Adam Pustelnik
PIERWSZY WICEPREZYDENT
MIASTA ŁODZI
Adam Pustelnik
1

Wstęp	6
Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych	7
CZĘŚĆ I	8
Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej	8
1. Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Łodzi.....	8
1.1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny	8
1.2. Powody przyznania pomocy	8
1.3. System świadczeń	9
1.4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne.....	10
1.5. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.....	11
1.6. Program „Apteka Komunalna”	12
1.7. Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych	12
2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym	13
2.1. Usługi opiekuńcze	13
2.1.1. Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020.....	14
2.2. Dzielne domy pomocy.....	14
2.2.1. Dzienny Domu „Senior-WIGOR” w Łodzi przy ul. Senatorskiej 4	15
2.3. Domy pomocy społecznej	15
2.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	18
2.5. Orzekanie o niepełnosprawności.....	20
2.6. „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2020 r.	21
3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom	21
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	22
3.2. Środowiskowe domy samopomocy.....	22
3.3. Kluby Samopomocy	22
3.4. Mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami.....	23
3.5. Dzielne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych	23
4. Pomoc osobom bezdomnym	24
4.1. Udzielanie schronienia (schroniska i noclegownie).....	24
4.2. Realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”.....	25
4.3. Realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”	26
4.4. Realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”.....	26
4.5. Punkt Pomocy Charytatywnej	26

4.6. Streetworking	27
5. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu	28
5.1. Pomoc żywnościowa	28
5.2. Hostel dla osób z problemem alkoholowym	28
6. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków psychoaktywnych	28
6.1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)	28
6.2. Program reintegracji zawodowej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)	29
6.3. Program reintegracji społecznej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)	29
7. Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej	29
8 Pomoc rodzinie w sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	29
8.1. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie.....	29
8.2. Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy.....	30
8.3 Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	30
9. Pomoc dla cudzoziemców i migrantów	31
9.1. Pomoc cudzoziemcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji uchodźców	31
9.2. Pomoc repatriantom	32
9.3. Pomoc z tytułu Karty Polaka.....	32
10. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (90 dni).....	32
11. Praca socjalna	32
CZĘŚĆ II	33
Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	33
1. Informacja z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny	33
1.1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa	33
1.2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny	34
1.3 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci	35
1.4. Programy wspierające z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	35
2. Informacja z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej.....	36
2.1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.....	36

2.1.1. Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej.....	37
2.1.2. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej	38
2.1.3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie instytucjonalnej.....	38
2.1.4. Dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze	40
2.2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzinnych form pieczy zastępczej	41
2.2.1. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej	42
2.3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin pomocowych.....	44
2.4. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinne oraz instytucjonalne formy pieczy zastępczej	44
2.4.1. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych	44
2.4.2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	45
2.4.3. Dodatkowe działania w zakresie udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym	45
2.5. Organizowanie szkoleń	46
2.5.1. Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.....	46
2.6. Prowadzenie rejestru danych dotyczącego rodzinnych form pieczy zastępczej	47
2.7. Dodatkowe działania podjęte i realizowane w 2020 r. przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej	47
CZĘŚĆ III.....	50
Działania na rzecz włączenia społecznego.....	50
1. Projekt „Aktywna Łódź”	50
2. Projekt „Rodzina w Łodzi do celu”	50
3. Projekt „Aktywizacja plus”	51
4. Projekt „Nasze świetlice”	51
5. Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”	52
6. Projekt „Dobry początek”	52
7. Kluby Integracji Społecznej	53
8. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej.....	54
8.1. Program Aktywizacja i Integracja (PAI).....	54
8.2. Prace społecznie użyteczne	54
9. Centrum Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)	55
CZĘŚĆ IV	55
Współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej	55
1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:	55

2. Rozwój pieczy zastępczej:.....	56
3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:	56
4. Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostki całodobowej opieki:	56
5. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:	56
6. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:	56
7. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:	57
CZĘŚĆ V	57
Działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa Sars-Cov2...	57
1. Pomoc żywnościowa dla grup szczególnie narażonych ciężkim przebiegiem choroby wywołanej przez koronawirusa Sars-Cov 2	57
2. Pomoc żywnościowa dla uczniów w okresie drugiego lockdown'u	58
3. Pomoc żywnościowa dla osób przebywających na kwarantannie	58
4. Program Wspieraj Seniora.....	59
CZĘŚĆ VI	60
Kontrole merytoryczno-finansowe	60
CZĘŚĆ VII.....	61
Struktura organizacyjna i zatrudnienie	61
1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi	61
2. Obsługa organizacyjno - administracyjna	62
3. Zatrudnienie	63
CZĘŚĆ VIII	63
Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.....	63

Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi jest samodzielną jednostką organizacyjną Miasta powołaną uchwałą Nr VI/84/90 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 12 grudnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi jest organizatorem, koordynatorem i wykonawcą zadań podejmowanych na rzecz mieszkańców Miasta, określonych w przepisach prawa, a w szczególności w ustawach:

- z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.),
- z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.),
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057),
- z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2345),
- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266 ze zm.),
- z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685),
- z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zm.),
- z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm.),
- z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176),
- z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.),
- z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019 r., poz. 1472),
- z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r., poz. 35 ze zm.),
- z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327 ze zm.).

Zadania wynikające z wyżej wymienionych ustaw Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w ramach działalności własnej oraz za pośrednictwem innych podmiotów – w oparciu o zawarte umowy.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

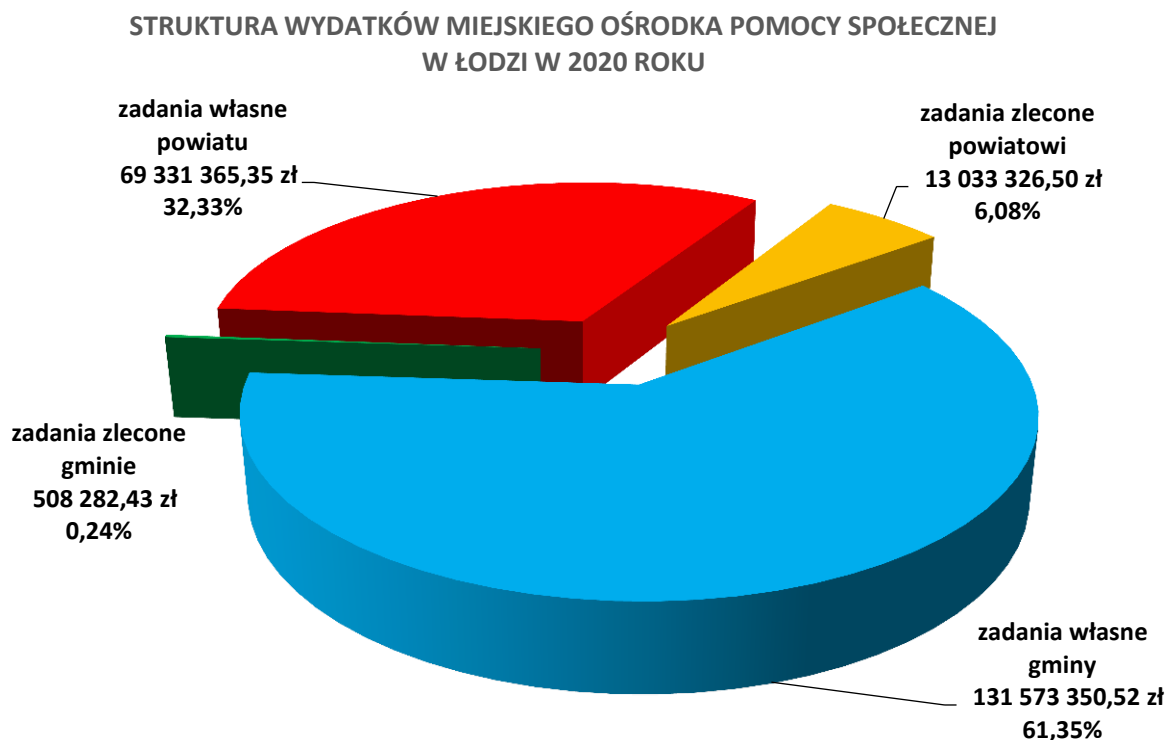
Struktura wydatków w zakresie realizowanych zadań ustawowych

Środki finansowe na realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zadania z zakresu pomocy społecznej pochodziły z budżetu Miasta i dotacji rządowych. Realizowane zadania podzielone były na zadania własne (gminy i powiatu) oraz zadania zlecone (gminie i powiatowi).

W 2020 roku wydatki z budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi na realizację zadań własnych i zleconych wyniosły łącznie 214 446 324,80 zł , w tym:

131.573.350,52 zł	na zadania własne gminy,
508.282,43 zł	na zadania zlecone gminie,
69.331.365,35zł	na zadania własne powiatu,
13.033.326,50 zł	na zadania zlecone powiatowi.

Powyższe kwoty nie uwzględniają środków, których dysponentem był Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi oraz pochodzących z funduszu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Załącznik 1 określa szczegółową strukturę wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2020 r. z podziałem na rodzaje zadań.

CZĘŚĆ I

Zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej

1. Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych mieszkańców Łodzi

1.1. Klienci pomocy społecznej korzystający z systemu świadczeń wspomagających osoby i rodziny

W roku 2020 z pomocy Ośrodka korzystało ogółem 15 868 rodzin (24 731 osób wraz z członkami rodzin), w tym 14 290 rodzin (21 848 osób wraz z członkami rodzin), którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji administracyjnej. W porównaniu z rokiem poprzednim, w którym liczba korzystających z pomocy MOPS (dane w zakresie rodzin i osób, którym przyznano świadczenie na podstawie decyzji administracyjnej) wyniosła 23 947 osób, w roku 2020 odnotowano zmniejszenie biorców świadczeń o 2 099 osób. W 2020 roku na terenie miasta zameldowanych było na pobyt stały 616 284 osoby (stan na 31 grudnia 2020 r. w rejestrze mieszkańców Łodzi). Korzystający z pomocy społecznej stanowili odsetek 3,55% spośród mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w Łodzi.

Najliczniejszą grupę klientów, którym udzielono wsparcia były środowiska jednoosobowe (osoby samotne lub samotnie gospodarujące) oraz rodziny emerytów i rencistów. Liczną grupę stanowiły również rodziny z dziećmi.

1.2. Powody przyznania pomocy

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które przy pomocy własnych zasobów i możliwości nie były w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Przyczyną braku możliwości były występujące w środowiskach dysfunkcje wynikające między innymi ze złego stanu zdrowia, sytuacji na rynku pracy czy uzależnienia od środków psychoaktywnych. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

TABELA Nr 1

Rozkład dysfunkcji występujących w środowiskach objętych pomocą w 2020 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	4 050	6 270
Sieroctwo	8	13
Bezdomność	579	633
Potrzeba ochrony macierzyństwa	879	3 402
Bezrobocie	6 776	12 574
Niepełnosprawność	6 076	7 815
Długotrwała lub ciężka choroba	9 661	12 996
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1 879	5 370
Przemoc w rodzinie	100	249

Alkoholizm	873	1 093
Narkomania	108	129
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	286	350
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	5	8
Zdarzenie losowe	11	16
Sytuacja kryzysowa	3	6

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

*Może wystąpić kilka przesłanek równocześnie

Do korzystania z pomocy społecznej uprawnione były osoby spełniające przesłanki zawarte w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.). Najczęściej powodem do przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba i z tego tytułu pomocą objętych było w 2020 roku 12 996 osób. Drugą pod względem liczebności przesłanką, będącą podstawą do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było bezrobocie. Z pomocy na podstawie tej dysfunkcji w 2020 roku skorzystały 12 574 osoby. Trzecią co do częstości przesłanką, uprawniającą do objęcia pomocą ze strony MOPS była niepełnosprawność. W 2020 roku 7 815 osób objętych było pomocą z tego tytułu. Kolejnymi powodami przyznania pomocy w 2020 roku były: ubóstwo

(6 270 osób), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (5 370 osób), potrzeba ochrony macierzyństwa (3 402), alkoholizm (1 093), bezdomność (633), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego (350), przemoc w rodzinie (249), narkomania (129), zdarzenie losowe (16), sieroctwo (13), trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (8), sytuacja kryzysowa (6).

1.3. System świadczeń

Pomoc mieszkańcom Miasta udzielana była w formie zasiłków pieniężnych oraz w formie bezgotówkowej, polegającej na pokrywaniu kosztów świadczeń bezpośrednio realizatorowi pomocy (np. pokrywaniu kosztów posiłków).

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia miały charakter stały, okresowy lub celowy (świadczenia jednorazowe przyznawane na zaspokojenie określonej potrzeby np. na zakup żywności, odzieży, opału, leków i inne).

TABELA Nr 2

Świadczenia zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w 2020 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Zasiłki stałe	23 204 133	4 351	44 225	524,68
Zasiłki okresowe	18 790 202	8 711	63 707	294,95
Pomoc w formie posiłku	1 509 845	2 946	313 155 1/	4,82
Zasiłki celowe 2/	13 589 188	12 075	72 920	186,36
Sprawienie pochówku	690 574	217	217	3 182,37

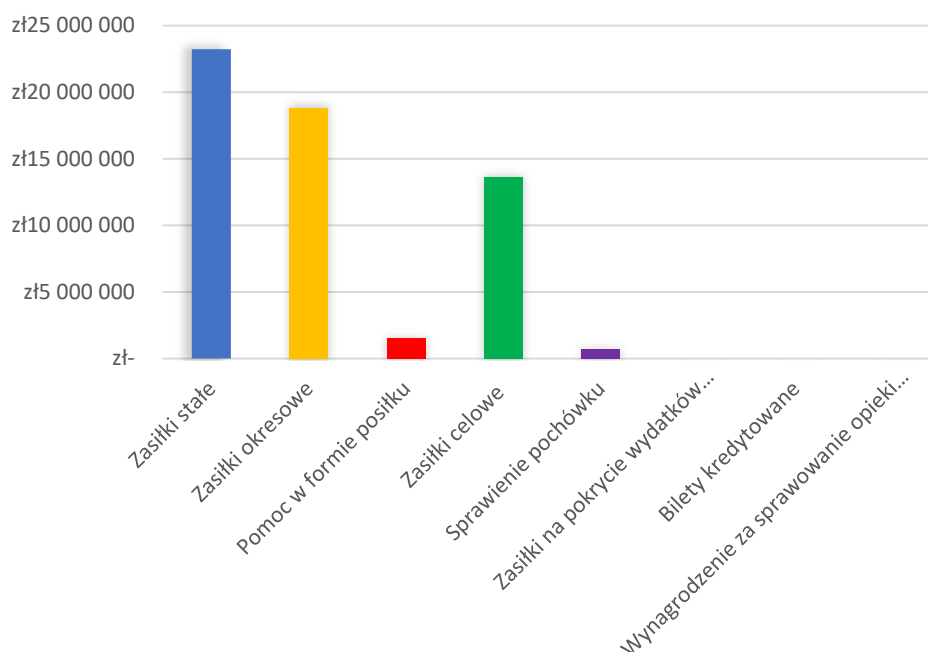
Zasiłki na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	12 050	11	11	1 095,46
Bilety kredytowane	288	5	8	36
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych	56 074	15	214	262,03
Razem	57 852 354	x	x	x

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

^{1/} Liczba świadczeń równa się ilości posiłków

^{2/} W pozycji „Zasiłki celowe” wykazane zostały wszystkie zrealizowane zasiłki, w tym wypłacone w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” i w ramach projektu „Apteka Komunalna” oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

ŚWIADCZENIA ZREALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W 2020 R.

W 2020 r. największe wydatki związane z realizacją świadczeń zostały poniesione na wypłatę zasiłków stałych (23 204 133 zł), zasiłków okresowych (18 790 202 zł) oraz zasiłków celowych (13 589 188 zł). Natomiast analizując liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, najwięcej osób otrzymało zasiłki celowe (12 075 osób), zasiłki okresowe (8 711 osób), a następnie zasiłki stałe (4 351 osób).

1.4. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 poz. 1398 ze zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne określonym grupom klientów, którzy nie podlegali obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, w szczególności: 3 615 osobom pobierającym zasiłek stały, 1 osobie bezdomnej wychodzącej z bezdomności, 210 osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum

Integracji Społecznej, 1 uchodźcy objętemu indywidualnym programem integracji, 68 osobom realizującym kontrakt socjalny w wyniku zastosowania procedury, o której mowa w art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1409 ze zm.) oraz 3 dzieciom przebywającym w domach pomocy społecznej - niepodlegającym obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

W 2020 r. ww. grupom klientów opłacono 38 989 składek na łączną kwotę 1 998 129 zł.

1.5. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W roku 2020 realizowano wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” przyjęty uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007).

Na realizację zadania wydatковано ogółem 13 129 052,87 zł, z czego 2 899 657,34 zł (tj. 22,09 %) pochodziło z budżetu gminy, a 10 229 395,53 zł (tj. 77,91 %) z budżetu państwa.

W ramach programu udzielano wsparcia w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności.

TABELA Nr 3

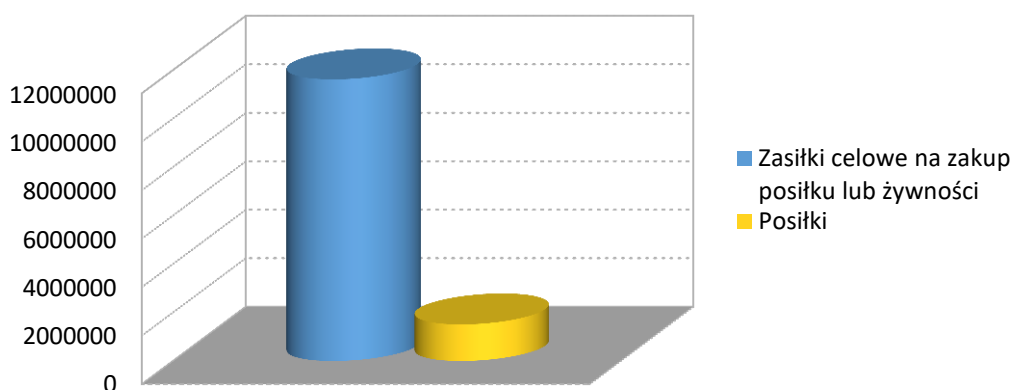
Świadczenia zrealizowane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” w 2020 r.

Rodzaj świadczenia	Kwota (w zł)	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń*	Średnia wysokość świadczenia (w zł)
Posiłki	1 509 845	2 946	313 155	4,82
- w tym: posiłki dla dzieci	765 588	2 456	189 112	4,05
Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności	11 619 208	9 383	60 897	190,80
Razem	13 129 053	x	x	x

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

* W przypadku pomocy w formie posiłku liczba świadczeń równa jest liczbie spożytych posiłków

Świadczenia zrealizowane w ramach programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu" w 2020 r.

Pomocą w formie posiłków objęte były dzieci i uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby dorosłe.

Pomoc w formie posiłków dla dzieci i uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej realizowana była w przedszkolach, szkołach, jadłodajniach i kuchniach społecznych.

W przypadku dzieci oraz uczniów program „Posiłek w szkole i domu” przewidywał możliwość objęcia pomocą bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego – decyzję o potrzebie udzielenia dziecku pomocy w formie posiłku podejmował odpowiednio dyrektor przedszkola lub szkoły. Przyznawanie pomocy bez wymogu przeprowadzania wywiadu środowiskowego było możliwe dzięki przyjęciu przez Radę Miejską w Łodzi Uchwały Nr III/64/18 z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego "Szczególne zasady dożywiania dzieci i uczniów" na lata 2019-2023. W 2020 r. tego rodzaju pomocą objęto 29 dzieci, wydano 1 624 posiłki o wartości 11 215 zł.

Pomoc w formie posiłków dla osób dorosłych realizowana była w jadłodajniach i kuchniach społecznych, finansowanych w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Osoby i rodziny, w których występował problem uzależnienia od alkoholu korzystały z jadłodajni i kuchni społecznych usytuowanych w 4 różnych punktach Miasta, prowadzonych przez 3 podmioty na zlecenie Miasta Łodzi: Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Konwent Bonifratrów. W ramach realizacji zadania, kuchnie i jadłodajnie zapewniały od poniedziałku do piątku gorące posiłki oraz wydawały suchy prowiant na dni wolne od pracy.

W 2020 r. z pomocy żywnościowej w jadłodajniach i kuchniach społecznych skorzystało łącznie 509 osób - klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi.

Zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności przyznawano w sytuacji braku możliwości zapewnienia posiłku. Posiłki realizowano na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydanych decyzji administracyjnych.

1.6. Program „Apteka Komunalna”

Program „Apteka Komunalna” skierowany był do najuboższych mieszkańców Łodzi, wymagających pilnego zaopatrzenia w niezbędne leki i środki opatrunkowe. W programie uczestniczyły przede wszystkim osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, kwalifikujące się do pomocy społecznej w formie zasiłku celowego.

Celem programu było umożliwienie podjęcia leczenia przez osoby o niskim statusie ekonomicznym.

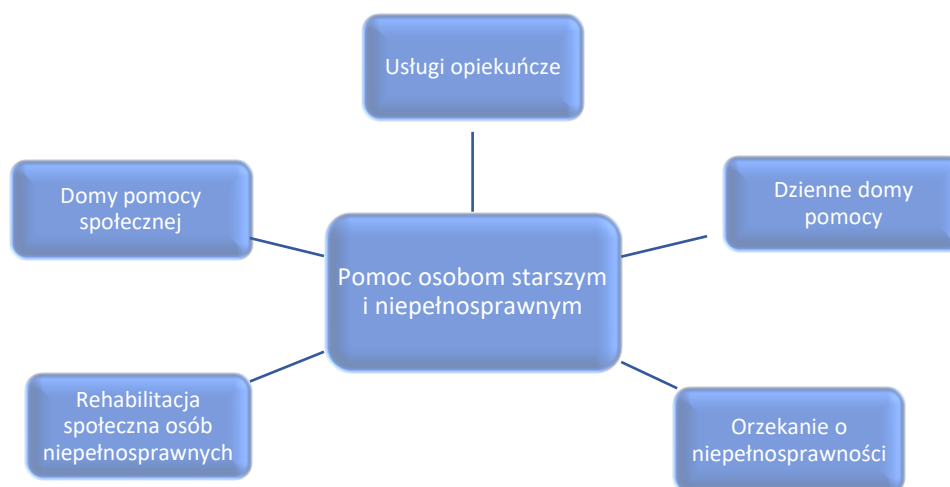
Pomoc na zakup leków i materiałów opatrunkowych przyznawana była na zasadach ogólnych określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 r. poz. 1876 ze zm.). Pomoc na leki i materiały opatrunkowe przyznawana była w formie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych i wypłacana bezpośrednio klientom Ośrodka. W omawianym okresie z tej formy pomocy skorzystało 1 808 osób, a wartość zrealizowanych świadczeń wyniosła 404 767,79 zł.

1.7. Wynagrodzenia dla opiekunów prawnych

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi wypłacał na podstawie postanowień sądu wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki. Wysokość wynagrodzenia oraz okres, na jaki zostaje ono przyznane określa sąd.

W 2020 r. 91 opiekunom prawnym wypłacono łącznie 1 718 świadczeń. Wartość zadania (wraz z kosztami obsługi) wyniosła 428 936,43 zł.

2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym

2.1. Usługi opiekuńcze

Realizatorami usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w 2020 r., świadczonych w miejscu zamieszkania podopiecznych pomocy społecznej (niepełnosprawnych z powodu wieku lub choroby) były następujące podmioty:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łodzi, z siedzibą przy ul. Wólczańskiej 217/219,
- Łódzki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą przy ul. Wysokiej 44,
- Zbór Kościoła Chrześcijan Baptystów z siedzibą w Łodzi przy ul. Nawrot 27,
- Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Okaż Serce” z siedzibą w Łodzi przy ul. Narutowicza 114,
- Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych z siedzibą w Łodzi przy ul. Staszica 1/3.

Pomoc świadczona była w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, zaleconej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości utrzymywania kontaktów z otoczeniem. Wymiar czasu świadczonych usług uzależniony był od stanu zdrowia i sytuacji rodzinnej klienta.

TABELA Nr 4

Usługi opiekuńcze

Wskaźniki	2020
Liczba osób, które skorzystały z usług	2 654
Liczba godzin świadczonej pomocy w tys.	599 181
Wydatki związane z realizacją usług opiekuńczych w mln zł	14 080 788,60

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

W 2020 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ilości 599 181 godzin skorzystały 2 654 osoby (na ten cel wydatkowano kwotę 14 080 788,60 zł), w tym 1 001 godzin stanowiły specjalistyczne usługi opiekuńcze, z których skorzystało 5 osób (na ten cel wydatkowano kwotę 33 503,20 zł).

2.1.1. Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2020

W 2020 r. Miasto Łódź przystąpiło do realizacji programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2020, finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Program zakładał wsparcie finansowe gmin w zakresie zwiększenia liczby godzin świadczonych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osobom:

- niepełnosprawnym w wieku do 75 roku życia posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, wydanym na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionych oraz
- dzieciom do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

Dochód ww. grup nie mógł przekraczać 400% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 2 804 zł dla osoby samodzielnie gospodarującej i 2 112 zł na osobę w rodzinie.

Program miał na celu poprawę jakości świadczonych usług opiekuńczych oraz zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych posiadających stosowne orzeczenie.

W 2020 r. z usług opiekuńczych w ramach Programu skorzystało 377 osób. Zrealizowano łącznie 81 118 godzin usług. Kwota wydatkowana na usługi opiekuńcze to 1 922 496,60 zł, z tego połowę stanowiły środki rządowe, tj. 961 248,30 zł (40 559 godzin usług).

W ramach ww. Programu świadczone również dla 3 osób specjalistyczne usługi opiekuńcze w ilości 415 godzin w łącznej kwocie 14 525,00 zł, z tego połowę stanowiły środki rządowe, tj. 7 262,50 zł.

2.2. Dzielne domy pomocy

Osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagały wsparcia w organizacji życia codziennego korzystały z funkcjonujących na terenie Miasta dziennych domów pomocy (zwanych domami dziennego pobytu). Placówki te prowadzone były przez Miasto oraz na zlecenie Miasta Łodzi przez podmiot niepubliczny - Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 111.

Miejskie domy dziennego pobytu (w tym Dzienny Dom „Senior – WIGOR) usytuowane były w strukturach organizacyjnych Wydziałów Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi (17 Domów) i 1 w strukturze Domu Pomocy Społecznej. Dysponowały one łącznie 855 miejscami. W roku 2020 z ww. placówek skorzystało 960 osób.

Caritas Archidiecezji Łódzkiej prowadził 2 Domy: przy ul. Gdańskiej 111 i przy ul. Odolanowskiej 46. Obie placówki zaplanowane były na 95 miejsc. W roku 2020 z placówek niepublicznych skorzystały 82 osoby.

W ramach działalności ww. placówek osoby w wieku poprodukcyjnym niepodlegające zatrudnieniu, niepracujący emeryci i renciści oraz niepracujące osoby niepełnosprawne korzystały m.in. z możliwości pobytu i wypoczynku na terenie Domu, wyżywienia, uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych i towarzyskich, a także korzystały z zajęć służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej w zależności od potrzeb uczestników i możliwości Domu.

Podstawą do korzystania z usług Domu była decyzja administracyjna wydana w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy.

Wydatki związane z prowadzeniem publicznych dziennych domów pomocy w 2020 r. wyniosły ogółem 7 931 581,86 zł.

W związku ze stanem pandemii COVID-19 w okresie od dn. 12.03.2020 r. do 30.06.2020 r. działalność miejskich Domów Dziennego Pobytu była zawieszona. Seniorom dowożono posiłki do domów. Po wznowieniu działalności placówki funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego, w oparciu o rekomendacje dotyczące działalności placówek pobytu dziennego opracowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną.

2.2.1. Dzienny Domu „Senior-WIGOR” w Łodzi przy ul. Senatorskiej 4

W ramach działających na terenie Łodzi Dziennych Domów Pomocy funkcjonował Dzienny Dom „Senior-WIGOR” mieszczący się w Łodzi przy ul. Senatorskiej 4. Dom był ośrodkiem wsparcia dziennego, z usług którego mogli korzystać mieszkańcy miasta Łodzi - osoby nieaktywne zawodowo w wieku powyżej 60 roku życia. Placówka dysponowała 50 miejscami. W 2020 r. z usług placówki skorzystało narastająco 59 osób.

Dom realizował zadania wynikające z Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2015-2020, w szczególności zapewniał usługi: socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej.

Podobnie jak funkcjonujące na terenie Miasta Domy Dziennego Pobytu, działalność Dziennego Domu „Senior-WIGOR” w okresie od dn. 12.03.2020 r. do 30.06.2020 r. była zawieszona w związku z pandemią. Seniorzy mieli dowożone posiłki do domów. Po wznowieniu działalności placówka funkcjonowała z zachowaniem reżimu sanitarnego, zgodnie z rekomendacjami opracowanymi przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną.

Zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Łódzkim, w 2020 r. Miasto Łódź otrzymało środki na realizację zadania „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior+” i wydatkowało kwotę 179 078,72 zł.

2.3. Domy pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie polegające na kierowaniu, umieszczaniu i ustalaniu odpłatności za pobyt mieszkańców Miasta w domach pomocy społecznej. W 2020 r. na terenie Łodzi funkcjonowało 15 domów pomocy społecznej o różnym profilu, w tym:

- 13 domów prowadzonych przez Miasto Łódź,
- 2 domy prowadzone na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne.

Placówki te łącznie dysponowały 1 985 miejscami.

W okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. Miasto Łódź – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zlecało prowadzenie Rodzinnego Domu Pomocy dla 4 osób niepełnosprawnych intelektualnie – kontynuacja zadania.

Domy pomocy społecznej według typów i podmiotu prowadzącego

Typ placówki	Liczba placówek wg stanu na dzień 31.12.2020 r.		Liczba miejsc organizacyjnych wg stanu na dzień 31.12.2020 r.		Liczba osób oczekujących stan na dzień 31.12.2020 r.
	Miasto	Podmiot niepubliczny	Miasto	Podmiot niepubliczny	
Dla osób przewlekle psychicznie chorych	2	1	275	110	179
Dla osób przewlekle somatycznie chorych	4	0	920	0	272
Dla osób somatycznie chorych i osób w podeszłym wieku	2	0	215	0	
Dla osób w podeszłym wieku	3	0	219	0	 12
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	49	0	0
Dla osób dorosłych niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	178	0	31
Dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	0	1	0	19	
RAZEM	13	2	1856	129	494
	15		1985		

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

Domy prowadzone przez podmioty niepubliczne:

- Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP im. bł. E. Bojanowskiego – Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kosynierów Gdyńskich 20 (dla osób przewlekle psychicznie chorych – 110 miejsc),
- Fundacja im. św. Brata Alberta – Dom Pomocy Społecznej w Łodzi przy ul. Helenówek 7 (dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn – 19 miejsc).

W 2020 r. z domów pomocy społecznej prowadzonych przez wyżej wymienione podmioty skorzystały łącznie 131 osób.

W 2020 r. w łódzkich domach pomocy społecznej rotacyjnie przebywało 2 206 osób, natomiast w domach pomocy społecznej poza powiatem łódzkim rotacyjnie przebywało 172 mieszkańców Łodzi.

Domy pomocy społecznej, zgodnie z założeniami, miały za zadanie zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, społecznych i religijnych przebywających w nich podopiecznych, przy uwzględnieniu wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Placówki zapewniały, oprócz miejsca zamieszkania, wyżywienia i odzieży, także opiekę, pielęgnację i pomoc w podstawowych czynnościach życiowych. Świadczyły usługi wspomagające, polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej, podnoszeniu sprawności, a także zaspokajaniu potrzeb religijnych i kulturalnych, utrzymaniu i rozwijaniu przez podopiecznych kontaktów z rodziną i środowiskiem. W przypadku dzieci placówki świadczyły również usługi w zakresie potrzeb

edukacyjnych. Podopieczni mieli możliwość nauki i uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych. Istotną metodą edukacyjną było uczenie i wychowanie przez doświadczenie życiowe.

W związku z obowiązywaniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 oraz okresowo występującymi zakażeniami w domach pomocy społecznej od marca do grudnia 2020 r. występowały czasowe ograniczenia w przyjmowaniu nowych mieszkańców do domów pomocy społecznej.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. w łódzkich domach pomocy społecznej przebywały 1 774 osoby, w tym:

- 1 654 osoby w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Miasto Łódź,
- 120 osób w domach pomocy społecznej prowadzonych na zlecenie Miasta Łódź,

z tego:

- 413 osób umieszczonych na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 r. (tzw. stare zasady),
- 1 361 osób umieszczonych na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 r. (tzw. nowe zasady).

Ponadto 4 osoby przebywały w Rodzinnym Domu Pomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

W ciągu 2020 r. do domów pomocy społecznej;

- przyjęto 278 osób, z tego:
 - 44 osoby do domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku,
 - 214 osób do domów pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych,
 - 12 osób do domów pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - 4 osoby do domu pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
 - 4 osoby do domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.
- odeszło 426 osób, z tego:
 - 4 osoby przeniesiono do innych placówek,
 - 19 osób powróciło do rodziny,
 - 7 osób powróciło do środowiska – usamodzielniało się,
 - 396 osób zmarło.

Z uwagi na strukturę wieku mieszkańców Łodzi, zapotrzebowanie na miejsca w placówkach było bardzo duże, w szczególności w domach dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz przewlekle psychicznie chorych. Liczba osób oczekujących na umieszczenie w łódzkich domach pomocy społecznej, według stanu na dzień 31.12.2020 r., wynosiła 494. Największy odsetek – około 55 %, stanowiły osoby oczekujące na umieszczenie w placówkach dla osób przewlekle somatycznie chorych. Wskazać tu również należy, iż pomimo liczby osób oczekujących na umieszczenie w dps, w związku z trwającą trudną sytuacją epidemiczną oraz brakiem możliwości odwiedzin w placówkach przez członków rodzin, znaczna część osób, po wydaniu decyzji o umieszczeniu w konkretnym domu pomocy społecznej rezygnowała z tej formy wsparcia.

Skutkiem składanych rezygnacji jest zmniejszająca się liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps oraz rosnąca liczba wolnych miejsc w domach pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych.

Począwszy od kwietnia 2017 r. dysponentem budżetu na funkcjonowanie domów pomocy społecznej jest Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych w Departamencie Polityki Społecznej Urzędu Miasta Łodzi.

Wydatki bieżące związane z prowadzeniem przez Miasto Łódź domów pomocy społecznej w 2020 r. wyniosły 100 456 522,67 zł (2019 r. – 92 522 380,09 mln zł). W tym ujęte zostały środki uzyskane od Wojewody Łódzkiego w łącznej wysokości 2 385 646,00 zł, przyznane decyzjami Ministra Finansów:

- z dnia 3 lipca 2020 roku, na bieżącą działalność domów pomocy społecznej, w tym na przyznanie gratyfikacji osobom zatrudnionym w domach pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników narażonych na negatywne skutki wystąpienia stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2,
- z dnia 22 października 2020 roku, na bieżącą działalność domów pomocy społecznej, w tym na przygotowanie i zabezpieczenie domów pomocy społecznej przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2, a w szczególności na zapewnienie kadry niezbędnej do zapewnienia ciągłości usług świadczonych przez te jednostki,
- z dnia 6 listopada 2020 roku, którą przyznane zostały środki z przeznaczeniem na bieżącą działalność domów pomocy społecznej, w tym z uwagi na epidemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2 na zagwarantowanie właściwej opieki nad mieszkańcami, w szczególności na wynagrodzenia i gratyfikacje dla osób świadczących pracę oraz zapewniających ciągłość realizacji usług w tych placówkach.

Wydatki inwestycyjne realizowane w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Miasto Łódź w 2020 r. wyniosły 1 909 499,30 zł.

Wydatki związane z bieżącą działalnością domów pomocy społecznej prowadzonych na zlecenia Miasta w 2020 r. wyniosły 4 041 917,38 zł. W tym ujęte zostały środki uzyskane od Wojewody Łódzkiego w łącznej wysokości 173 572,00 zł również przyznane ww. decyzjami Ministra Finansów.

Wydatki związane ze zleceniem osobie fizycznej prowadzenia Rodzinnego Domu Pomocy w 2020 r. wyniosły 115 200,00 zł.

Wydatki na utrzymanie mieszkańców Łodzi w domach pomocy społecznej poza powiatem łódzkim w 2020 r. wyniosły 5 554 745,67 zł (2019 r. – 5 523 352,72 zł).

W 2021 r. planowane jest podjęcie dalszych działań zmierzających do dostosowania domów pomocy społecznej do potrzeb zdrowotnych osób przewlekle somatycznie chorych oraz przewlekle psychicznie chorych.

2.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizował Zespół do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych.

Realizowane zadania to:

- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego,
- dofinansowanie do pokrycia osobom niepełnosprawnym kosztów usuwania barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych,
- dofinansowanie organizacjom pozarządowym realizującym zadania na rzecz osób niepełnosprawnych kosztów organizacji zajęć i imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- finansowanie i nadzór nad działalnością warsztatów terapii zajęciowej,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- wyrównywanie różnic między regionami III obszar D,

- pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – Moduł III.

Środki na realizację zadań pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z budżetu Miasta (Miasto dofinansowało koszty funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej).

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych oraz na realizację programu pilotażowego „Aktywny samorząd” w 2020 roku wyniosły łącznie 14 804 472,15 zł, w tym 14 069 834,43 zł pochodziło ze środków PFRON i 734 637,72 zł ze środków Miasta.

TABELA Nr 6

Świadczenia dla osób niepełnosprawnych w 2020 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba beneficjentów
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ogółem	1480
w tym : - dorośli	1207
- dzieci	273
Dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych	3273
Dofinansowanie do zakupu sprzętu umożliwiającego pokonywanie barier w komunikowaniu się oraz barier technicznych	379
Dofinansowania kosztów likwidacji barier architektonicznych	72
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki	7
Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza przewodnika	5
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	322*

Źródło: opracowanie Zespołu do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych

* 286 osób uczestniczyło w 9 warsztatach terapii zajęciowej, a 36 niepełnosprawnych łodzian uczestniczyło w warsztatach terapii zajęciowej działających na terenie Zgierza i Pabianic

Wydatki poniesione na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych (bez programu „Aktywny samorząd” i programu „Wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D) wyniosły 14 189 274,13 zł (w tym 734 637,72 zł - środki Miasta).

W 2020 roku po raz kolejny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował program „Aktywny samorząd” adresowany do osób niepełnosprawnych. Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestniczenie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym oraz w dostępie do edukacji.

W sumie w roku ubiegłym do MOPS wpłynęło 665 wniosków dotyczących tego programu we wszystkich obszarach wsparcia, z czego rozpatrzono pozytywnie 581.

Program „Aktywny samorząd” był finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki wykorzystane w ramach programu wynosiły 889 328,42 zł. Program realizowany jest do 15 kwietnia 2021 r.

Program „Wyrównywanie różnic między regionami III” w obszarze D - finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem strategicznym programu było wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

W ramach obszaru D (likwidacja barier transportowych) adresatami działań były:

- a) placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty,
- b) jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej,
- c) gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Koszt realizacji programu wyniósł 147 564,25 zł.

Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi – Moduł III” - finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek działania żywiołu lub wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także objęcie wsparciem samorządów powiatowych, które w wyniku sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi uruchomiły dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych.

W sumie w roku ubiegłym do MOPS wpłynęło 1 186 wniosków dotyczących tego programu z czego rozpatrzono pozytywnie 791. Środki wykorzystane w ramach programu wynosiły 1 041 000,00 zł.

2.5. Orzekanie o niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi realizował następujące zadania:

- ustalał niepełnosprawność osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- ustalał stopień niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wydawał legitymacje potwierdzające status osoby niepełnosprawnej,
- wydawał karty parkingowe.

Wydawane przez Zespół orzeczenia, poza ustaleniem niepełnosprawności, określały również wskazania odnośnie osoby orzekanej, w tym: dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, konieczności współdziałania (na co dzień) opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji, spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym (znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się).

Posiadanie orzeczenia uprawniało m.in. do podjęcia pracy w warunkach chronionych, korzystania z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, korzystania z zasiłków i świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków z pomocy społecznej o charakterze stałym, otrzymania karty parkingowej.

Liczba wydanych orzeczeń

Liczba wydanych orzeczeń	
Liczba wydanych orzeczeń ogółem	7 087
W tym: - osoby przed 16 rokiem życia	918
- osoby po 16 roku życia	6 169

Źródło: opracowanie na podstawie danych Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

W 2020 r. Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łodzi wydał 7 087 orzeczeń, w tym 6 169 z określeniem stopnia niepełnosprawności i 918 o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych..

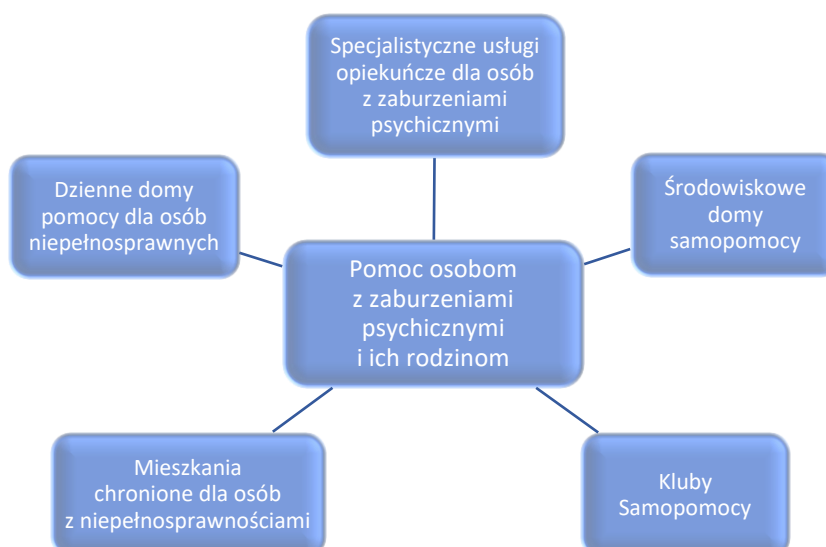
Ponadto w 2020 r. Zespół wystawił 1 404 legitymacje potwierdzające status osoby niepełnosprawnej oraz wydał 1 714 kart parkingowych, w tym 1 702 dla osób niepełnosprawnych i 12 kart dla uprawnionych placówek.

2.6. „Opieka wychnieniowa” - edycja 2020 r.

W 2020 r. złożono wniosek na realizację Programu „Opieka wychnieniowa – edycja 2020” w ramach pobytu całodobowego w ośrodku/placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym wpisaną do rejestru Wojewody Łódzkiego. Pomimo 3-krotnie procedowanego postępowania przetargowego nie wyłoniono podmiotu uprawnionego do świadczenia usługi (brak zainteresowania podmiotów).

W ramach planowanej realizacji Programu „Opieka wychnieniowa – edycja 2021” przygotowano wniosek zakładający realizację usługi w ramach pobytu całodobowego (20 osób) oraz pobytu dziennego (30 osób).

3. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2020 r. zadanie polegające na organizowaniu i świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowało Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych z siedzibą w Łodzi przy ul. Staszica 1/3 oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” z siedzibą w Lublinie przy ul. Kolorowej 6. Z pomocy w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych w 2020 r. skorzystało 26 osób, zrealizowano ogółem 15 281 godzin usług, wydatki związane z realizacją usług wyniosły 530 487,00 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane były do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone w miejscu zamieszkania przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

3.2. Środowiskowe domy samopomocy

W roku 2020 funkcjonowało 5 Środowiskowych Domów Samopomocy prowadzonych na zlecenie Miasta Łodzi przez:

- 1) Łódzkie Towarzystwo Alzheimerowskie – ul. Przybyszewskiego 111 (dom typu C) – 20 miejsc
- 2) Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Łodzi – ul. Chocianowicka 198, ul. Cedry 2 (dom typu C) – 44 miejsca,
- 3) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Łodzi – ul. Karolewska 70/76 wraz z filią przy ul. Garnizonowej 38 (dom typu ABC) – 55 miejsc,
- 4) Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost” – ul. Próchnika 7 (dom typu A) – 26 miejsc,
- 5) Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych – ul. Pabianicka 132 (dom typu A) – 60 miejsc wraz z filią przy ul. ks. S. Staszica 1/3 (dom typu ABC) – 40 miejsc.

Środowiskowe domy samopomocy świadczyły usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Placówki w 2020 r. dysponowały łącznie pulą 245 miejsc i skorzystały z nich 263 osoby.

3.3. Kluby Samopomocy

Na terenie Miasta funkcjonowały 3 kluby samopomocy prowadzone na zlecenie Miasta Łodzi przez organizacje pozarządowe:

- 1) Klub Samopomocy przy ul. Wrocławskiej 8, prowadzony przez z Klub Lokalnej Integracji „Lonia” (30 miejsc),
- 2) Klub Samopomocy „Więź” przy ul. Pabianickiej 132, prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych (40 miejsc),
- 3) Klub Samopomocy przy ul. Próchnika 7, prowadzony przez Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi ich Rodzin i Przyjaciół „POMOST” (20 miejsc).

Kluby przeznaczone były dla osób oczekujących na przyjęcie do środowiskowych domów samopomocy bądź byłych uczestników środowiskowych domów samopomocy.

Kluby samopomocy zapewniały wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności w zakresie aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, w miarę możliwości, przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika.

Kluby świadczyły usługi w postaci indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i zajęć z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Rodzaj i zakres usług uwzględniał indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne uczestników. W roku 2020 z usług klubów samopomocy skorzystało 113 osób.

3.4. Mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, przy wsparciu specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W Łodzi mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone były przez organizację pozarządową - Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych. TPN prowadziło mieszkania dla mieszkańców Łodzi w 7 lokalizacjach – w Łodzi przy ul. Zawiszy Czarnego 22, ul. Traktorowej 90 m. 34, ul. Krawieckiej 10 abc, ul. Łagiewnickiej 102/116, ul. Wojska Polskiego 136/138, ul. Muncypalnej 4; w Ośrodku Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym "Zacisze" Grotniki, Jedlicze A, ul. Jedlinowa 42/44. Placówki te dysponowały łącznie 40 miejscami, z których w 2020 r. skorzystały łącznie 44 osoby.

Ponadto, w IV kwartale 2020 r. przy ul. Gdańskiej 8 w Łodzi zostało uruchomione w ramach programu Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi pierwsze z mieszkań przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Mieszkanie prowadzi na zlecenie Miasta również TPN, a w okresie 2 miesięcy działalności w 2020 r. skorzystały z niego 4 osoby.

3.5. Dzielne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych

W ramach struktury organizacyjnej MOPS działały 2 Domy Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych:

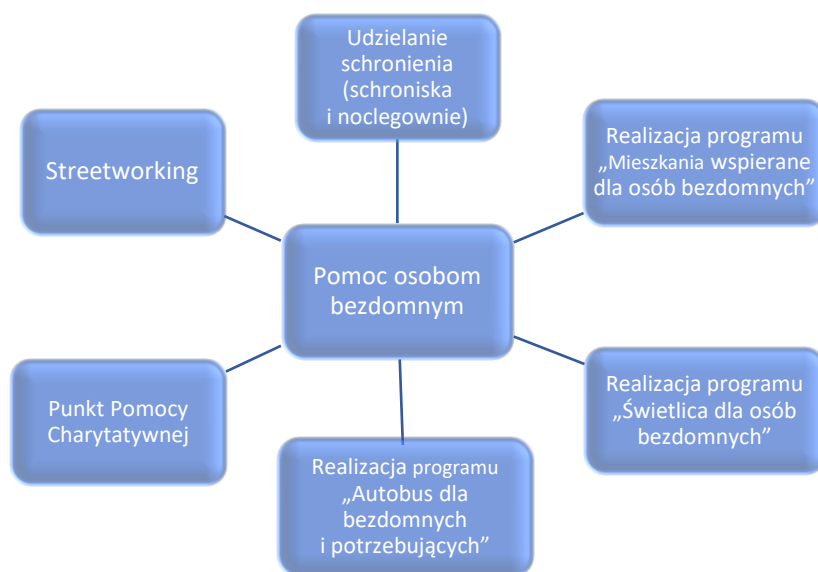
- przy ul. Ronej 18a z filią przy ul. Piotrkowskiej 121,
- przy ul. Ćwiklińskiej 5a.

Placówki przeznaczone były dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, z dziecięcym porażeniem mózgowym, zespołem Downa, cechami autystycznymi.

Domy zapewniały podopiecznym opiekę psychologiczną, terapeutyczną i wychowawczo-rehabilitacyjną, opartą na indywidualnych programach usprawniania. W związku ze stanem pandemii COVID-19 w okresie od dn. 12.03.2020 r. do 30.06.2020 r. działalność Domów Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych była zawieszona. Po wznowieniu działalności placówki funkcjonowały z zachowaniem reżimu sanitarnego, w oparciu o rekomendacje dotyczące działalności placówek pobytu dziennego opracowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, w uzgodnieniu z Ministerstwem Zdrowia oraz Państwową Inspekcją Sanitarną.

W 2020 r. Domy Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych zapewniały łącznie 100 miejsc, z których w ciągu roku skorzystały 92 osoby. Wydatki związane z prowadzeniem placówek w 2020 r. wyniosły 3 650 849,48 zł.

4. Pomoc osobom bezdomnym

4.1. Udzielanie schronienia (schroniska i noclegownie)

Zapewnienie schronienia należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym.

W 2020 r. schroniska i noclegownie usytuowane na terenie Łodzi dysponowały (według stanu na dzień 31.12.2020 r.) 462 miejscami zabezpieczającymi pobyt osobom bezdomnym. Rotacyjnie w ciągu roku przebywało w nich 697 osób, w tym:

- w placówce prowadzonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi – 77 osób,
- w placówkach prowadzonych przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta – 620 osób.

TABELA Nr 8

Placówki według typów i podmiotu prowadzącego – według stanu na dzień 31.12.2020 r.

Typ placówki	Liczba placówek		Liczba miejsc organizacyjnych	
	Miasto	Podmiot niepubliczny	Miasto	Podmiot niepubliczny
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	0	2	0	225
Schroniska dla bezdomnych kobiet	1	1	82*	70
Noclegownia dla bezdomnych mężczyzn	0	1	0	85
Razem	1	4	82	380

Źródło: opracowanie na podstawie danych MOPS

* w tym 20 miejsc noclegowych dla kobiet w ramach Schroniska dla Bezdomnych Kobiet

Miasto prowadziło Schronisko dla Bezdomnych Kobiet w Łodzi przy ul. Gałczyńskiego 7, będące w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. Placówka posiadała 82 miejsca organizacyjne, w tym 20 miejsc noclegowych w wyodrębnionej części Schroniska.

W ciągu roku sprawozdawczego w Schronisku przebywało 77 osób, z czego 39 osób na terenie Schroniska w systemie pomocy całodobowej oraz 38 osób skorzystało z miejsca noclegowego w wyodrębnionej części Schroniska. W okresie od 28.08.2020 r do 31.12.2020 r placówka została zamknięta z uwagi na prace remontowe, dostosowujące placówkę do standardów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.

Z oferty placówki korzystały osoby nie posiadające własnego miejsca zamieszkania lub nie mogące z różnych przyczyn przebywać w dotychczasowym środowisku. Mieszkancom Schroniska zapewniono m.in. pomoc psychologiczną, socjalną oraz prawną, świadczoną przez personel placówki oraz współdziałające z nią instytucje i organizacje przeciwdziałające zjawisku bezdomności.

Mieszkańki Schroniska były aktywizowane społecznie poprzez udział w zajęciach w Klubie Integracji Społecznej przy ul. Objazdowej 17. Z uwagi na ogłoszony stan pandemii w Polsce od miesiąca marca 2020 r. zajęcia zostały wstrzymane. W ramach działań aktywizujących ruchowo na terenie ogrodu Schroniska w miesiącach maj - lipiec 2020 r. mieszkańki uczestniczyły w ćwiczeniach relaksacyjnych, które miały również wymiar integracyjny.

Osoby korzystające z miejsca noclegowego miały, oprócz noclegu, zapewnioną m.in. możliwość skorzystania z kąpielni, zmiany lub uzupełnienia brakujących elementów odzieży, a także mogły skorzystać z poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego, mającego na celu aktywowanie do podjęcia działań na rzecz zmiany swojej sytuacji. Z uwagi na ogłoszony stan pandemii miały również zapewnioną możliwość spożycia gorącego posiłku.

W 2020 r. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta prowadziło na terenie Łodzi 3 schroniska dla osób bezdomnych, w tym: 2 dla mężczyzn i 1 dla kobiet oraz noclegownię dla bezdomnych mężczyzn:

- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17 – zaplanowane na 180 miejsc,
- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Szczytowej 11 – zaplanowane na 45 miejsc,
- Schronisko dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Kwietniowej 2/4 – zaplanowane na 70 miejsc,
- Noclegownia dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Szczytowej 11 – zaplanowana na 85 miejsc.

Łącznie wyżej wymienione schroniska i noclegownia zapewniały według stanu na dzień 31.12.2020 r. 380 miejsc dla osób bezdomnych. W ciągu roku sprawozdawczego w placówkach tych przebywało rotacyjnie 620 osób.

Placówki prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, poza możliwością czasowego zamieszkania, zapewniały m.in.: całodzienne wyżywienie, możliwość korzystania z kąpielni, dokonania prania i zmiany odzieży, uzupełnienia brakującej garderoby, poradnictwo prawne, poradnictwo socjalne (pomoc w załatwianiu spraw urzędowych - wyrobieniu dowodu tożsamości, złożeniu wniosku dot. przydziału lokalu socjalnego, złożeniu dokumentów dotyczących przyznania świadczenia rentowego lub emerytalnego itp.), opiekę lekarską i pielęgniarскую, pomoc psychoterapeutyczną, mającą na celu podniesienie świadomości podopiecznych, ich uaktywnienie oraz stworzenie im warunków do wyjścia z bezdomności.

4.2. Realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”

Pomoc w formie umożliwienia pobytu w mieszkaniu wspieranym adresowana była do osób w kryzysie bezdomności mających możliwość usamodzielnienia się, dążących do wyjścia z bezdomności i uzależnień. Celem funkcjonowania mieszkań była pomoc w wykształceniu umiejętności samodzielnego życia i integracji ze społecznością lokalną. W czasie pobytu w mieszkaniach bezdomni mieli zapewniony m.in. udział w terapii wychodzenia z sytuacji bezdomności, realizację indywidualnego planu pracy oraz grupowych działań aktywizujących,

praktyczne przygotowanie do samodzielnego życia. W 2020 r. w mieszkaniach wspieranych dla osób bezdomnych prowadzonych przy ul. Trębackiej 3 w Łodzi przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta przebywało rotacyjnie 17 osób bezdomnych, które zrealizowały podstawowy program pomocy osobie bezdomnej prowadzony w schroniskach i oczekiwały na mieszkanie z zasobów gminy.

4.3. Realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 15 marca 2020 r. oraz od 1 grudnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. przy al. Piłsudskiego 119 w Łodzi funkcjonowała Świetlica dla Osób Bezdomnych prowadzona na zlecenie Miasta przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie. Placówka czynna była codziennie w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰. W Świetlicy osoby bezdomne miały zapewniony pobyt dzienny, gorący posiłek i napoje, możliwość uzupełnienia brakującej garderoby w odzież odpowiednią do pory roku, możliwość skorzystania z węzła sanitarnego, środków czystości i higieny osobistej, pomocy pielęgniarstwa. Dziennie w Świetlicy przebywało od 47 do 85 osób.

W 2020 r. z placówki skorzystało 188 osób, wydano 5 569 posiłków (obiadów) oraz 2 480 sztuk odzieży.

4.4. Realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”

W 2020 roku w okresie zimowym Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta realizowało program pn. „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”.

Założeniem programu było zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych osobom bezdomnym (zapewnienie posiłku, ciepłej odzieży, leków, podstawowej opieki pielęgniarstwa), motywowanie osób bezdomnych do zmiany sposobu życia i podjęcia próby wyjścia z bezdomności, minimalizowanie zagrożenia zamarznięciem, podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki bezdomności oraz instytucji i placówek pomocowych, zmniejszenie liczby osób bezdomnych pozostających bez schronienia i zabezpieczenia socjalnego, podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców Miasta poprzez zgromadzenie w jednym miejscu o określonej porze znacznej grupy bezdomnych, co umożliwiało monitoring przez służby prewencji, przełamanie stereotypów dotyczących zjawiska bezdomności.

Program realizowany był w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 15 marca 2020 r. oraz od 1 grudnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

W ramach programu w miejscach gromadzenia się osób bezdomnych kursował Autobus, w którym potrzebujący mogli się ogrzać, zjeść gorący posiłek, otrzymać leki, odzież, a także skorzystać z pomocy pielęgniarstwa. Autobus obsługiwali wolontariusze rekrutujący się z mieszkańców Schroniska przy ul. Nowe Sady 17 oraz opiekun.

Trasa Autobusu przebiegała ze Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17, poprzez Dworzec Łódź - Kaliska (przy al. Unii Lubelskiej), Dworzec Łódź - Żabieniec (parking w pobliżu budynku dworca), Stary Rynek przy ul. Podrzecznej, następnie pl. Barlickiego przy ul. Małej, do Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17.

W 2020 r. w Autobusie wydano 12 805 gorących posiłków oraz 510 sztuk odzieży. Ponadto w ramach programu 2 osoby odwieziono do Schroniska dla bezdomnych mężczyzn.

4.5. Punkt Pomocy Charytatywnej

W 2020 r. zadanie realizował Caritas Archidiecezji Łódzkiej z siedzibą w Łodzi przy ul. Gdańskiej 111.

W ramach realizacji zadania podmiot zapewniał niezbędną odzież, bieliznę i obuwie, artykuły chemiczne, sprzęt gospodarstwa domowego, suchy prowiant osobie lub rodzinie, która była tego

pozbawiona. Punkt zapewniał możliwość skorzystania z prysznicza, pralki, usługi fryzjerskiej, ze wsparcia merytorycznego w formie prowadzonych grup wsparcia, samopomocowych, konsultacji z pracownikiem socjalnym i prawnikiem. Punkt w okresie styczeń - marzec prowadził „ogrzewalnię” dla osób bezdomnych. Z Punktu Pomocy Charytatywnej mogły korzystać osoby i rodziny w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, z powodu alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej i ekologicznej.

W 2020 r. z pomocy Punktu Pomocy Charytatywnej Caritas skorzystało 801 osób.

4.6. Streetworking

Streetworkerzy zatrudnieni w strukturze MOPS w Łodzi podejmowali w stosunku do osób z grup marginalizowanych, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem, działania polegające na aktywizacji społecznej poprzez wsparcie terapeutyczne, wsparcie społeczne oraz grupy samopomocowe.

Pomocą objęte były osoby bezdomne pozostające poza instytucjonalnym systemem opieki i wsparcia, zepchnięte poza obszar normalnego funkcjonowania w społeczeństwie, nie korzystające ze stacjonarnych form pomocy.

W 2020 r. streetworkerzy podczas swojej codziennej pracy opartej na stałej relacji z osobami bezdomnymi, wykonywanej na ulicach miasta, utrzymywali kontakt z 238 osobami – z czego z 41 osobami rozpoczęto relację w 2020 roku.

Dzięki wytrwałości i codziennemu kontaktowi z osobami, które wyrażały chęć udzielenia im wsparcia:

- motywowano i pomagano w dostaniu się na terapię dla osób uzależnionych od alkoholu;
- wspierano przy procesie docierania do schronisk;
- wspierano przy powrotach do rodzinnych miast;
- współpracowano z służbami miejskimi i pogotowiem;
- udzielano pomocy w formie posiłku, odzieży, środków higienicznych, opatrunków medycznych itp.

Ponadto streetworkerzy:

- motywowali osoby bezdomne do udziału w projekcie „Aktywizacja Plus” oraz wspierali uczestników projektu w podejmowaniu działań związanych z uporządkowaniem swoich spraw;
- współpracowali z Caritas: pełnili regularne dyżury podczas funkcjonowania świetlicy dla osób bezdomnych, wzięli udział w przygotowaniach do IV Światowego Dnia Ubogich;
- prowadzili profil informacyjno - edukacyjny na portalu społecznościowym Facebook, pełniący również funkcję komunikacyjną pomiędzy obywatelami a streetworkerami;
- prowadzili grupy wsparcia oraz spotkania indywidualne w Klubach Integracji Społecznej;
- prowadzili zbiórki żywności, odzieży, obuwia i kocy, które rozdawali potrzebującym na ulicach;
- brali udział w konferencji organizowanej przez Ogólnopolską Federację na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności „Pokonać bezdomność 2020”.
- prowadzili akcję informacyjną wśród osób bezdomnych dotyczącą profilaktyki zdrowotnej w związku z rozprzestrzeniającym się wirusem Sars – CoV – 2.
- współpracowali z Federacją Anarchistyczną „Łódź” (pozyskiwanie maseczek dla osób bezdomnych).

5. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu

5.1. Pomoc żywnościowa

W 2020 r. zadanie realizowała Fundacja Bank Żywności w Łodzi im. Marka Edelmana z siedzibą w Łodzi przy al. Piłsudskiego 150/152, która nieodpłatnie pozyskiwała żywność od firm z sektora prywatnego i nieodpłatnie przekazywała ją organizacjom pozarządowym (stowarzyszeniom i fundacjom), podmiotom kościelnym oraz podmiotom publicznym zajmującym się niesieniem pomocy m.in. osobom uzależnionym i ich rodzinom, osobom pozbawionym środków niezbędnych do życia, podopiecznym świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych, osobom bezdomnym, ofiarom przemocy, podopiecznym domów dziecka, podopiecznym domów pomocy społecznej.

W 2020 r. Fundacja przekazała 46 organizacjom pomocowym 714 597,32 kg żywności, która dotarła do beneficjentów.

5.2. Hostel dla osób z problemem alkoholowym

Osoby bezdomne uzależnione od alkoholu, środków psychoaktywnych, opuszczające zakłady karne korzystały z całodobowego hostelu prowadzonego na zlecenie Miasta przez Stowarzyszenie Samopomocowe „Abakus” z siedzibą w Łodzi przy ul. Próchnika 5.

W ramach realizacji zadania Stowarzyszenie podejmowało następujące działania:

- zapewnienie schronienia przez całą dobę,
- zapewnienie wyżywienia, środków higieny osobistej,
- zapewnienie łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi,
- prowadzenie grupy wsparcia dla mieszkańców hostelu,
- prowadzenie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

W 2020 r. z pomocy skorzystało 32 mężczyzn.

6. Udzielanie wsparcia osobom i rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków psychoaktywnych

6.1. Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

W 2020 r. realizację zadania polegającego na organizowaniu i prowadzeniu Ośrodka Rehabilitacyjno - Readaptacyjnego (hostelu) dla osób uzależnionych i szkodliwie używających substancje psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny, Miasto Łódź powierzyło Stowarzyszeniu MONAR z siedzibą w Kęblinach przy ul. Strykowskiej 3. Zadanie realizowane było w Ośrodku Rehabilitacyjno - Readaptacyjnym w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 225.

W ramach zadania Podmiot zobowiązany był do:

- zapewnienia schronienia przez całą dobę,
- zapewnienia wyżywienia, środków higieny osobistej,
- zapewnienia łazienki i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie symptomów nawrotów choroby oraz nabycia umiejętności radzenia sobie z nimi,

- prowadzenia grupy wsparcia dla mieszkańców ośrodka lub w zależności od potrzeb prowadzenie sesji zajęć indywidualnych lub grupowych.

W 2020 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 95 osób.

6.2. Program reintegracji zawodowej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

Osoby bezrobotne uzależnione od substancji psychoaktywnych, które ukończyły terapię uzależnień, uczestniczyły w programie reintegracji zawodowej realizowanym przez Stowarzyszenie MONAR z siedzibą w Kęplinach przy ul. Strykowskiej 3.

W ramach zadania były prowadzone zajęcia motywacyjno-edukacyjne pomagające w starciu zawodowym. Ponadto w ramach zadania przeprowadzone były kursy i szkolenia zawodowe: kurs z zakresu obsługi wózków widłowych, kurs koparko-ładowarki, kurs spawania, dzięki którym uczestnicy podnieśli kwalifikacje i zwiększyli swoje szanse zatrudnienia na rynku pracy.

W 2020 r. z programu skorzystało 18 osób.

6.3. Program reintegracji społecznej (Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii)

W 2020 r. program reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających środki psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny, realizował Łódzki Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” z siedzibą w Łodzi przy ul. Spacerowej 9/13 lok. 2.

W ramach zadania realizowany był program reintegracji społecznej osób uzależnionych po zakończonym procesie leczenia w ośrodku stacjonarnym poprzez grupę terapeutyczną i warsztaty umiejętności psychospołecznych.

W 2020 r. w programie uczestniczyło 45 osób.

7. Pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej

W roku 2020 osobom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi udzielił pomocy w formie:

- pieniężnej na usamodzielnienie dla 1 wychowanka – 3 526 zł,
- pieniężnej na kontynuowanie nauki dla 4 wychowanków – 13 769 zł,
- rzeczowej na zagospodarowanie dla 2 wychowanków – 2 500 zł.

Wydatki na pomoc dla osób usamodzielnianych w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej w 2020 r. wyniosły łącznie 19 795 zł.

8 Pomoc rodzinie w sytuacji kryzysowej i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

8.1. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarne w Łodzi działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje zadania określone w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245) i gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, uchwalanych corocznie przez Radę Miejską w Łodzi.

Zadaniem Zespołu, zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest inicjowanie działań mających na celu minimalizowanie zjawiska przemocy

w rodzinie i koordynowanie działań podmiotów realizujących zadania w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi miasta Łodzi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- powoływanie grup roboczych, składających się z przedstawicieli różnych podmiotów, których celem jest minimalizowanie i niwelowanie zjawiska przemocy w indywidualnych przypadkach procedowanych Niebieskich Kart;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2020 roku wszczęto łącznie 1465 procedur „Niebieskie Karty”, przeprowadzono podczas działań Grup Roboczych 2441 postępowań dotyczących indywidualnych przypadków występowania przemocy w rodzinie.

W środowiskach z małoletnimi dziećmi, celem zabezpieczenia ich funkcjonowania skierowano 493 wnioski do Sądu Rodzinnego, informujących o wszczęciu procedury Niebieskie Karty.

Członkowie Grup Roboczych podejmowali działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, poprzez kierowanie do programu korekcyjno – edukacyjnego, mającego na celu ograniczenie zachowań noszących znamiona przemocy, zmotywowanie do podjęcia terapii indywidualnej, czy grupowej w tym zakresie. Do programu korekcyjno-edukacyjnego zakwalifikowano łącznie 188 osób.

8.2. Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy

Ofiary przemocy miały możliwość korzystania ze schronienia w prowadzonym przez Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Psychoterapii Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Łodzi przy ul. Franciszkańskiej 85.

Podmiot w ramach realizacji zadania zapewniał ofiarom przemocy: schronienie, pomoc socjalną i terapeutyczną. Ofiarom przemocy udzielane były porady pielęgniarские, psychologiczne, prawne, socjalne, prowadzono terapię indywidualną, grupową, rodzinną oraz z zajęcia socjoterapeutyczne.

W 2020 r. z pomocy udzielanej w placówce korzystały rotacyjnie 103 osoby, w tym 46 kobiet, 3 mężczyzn oraz 54 dzieci (planowana liczba miejsc 24).

8.3 Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Centrum Służby Rodzinie z siedzibą w Łodzi przy ul. Broniewskiego 1a kontynuowało na zlecenie Miasta realizację zadania polegającego na prowadzeniu domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W ramach realizacji zadania Dom Samotnej Matki im. Stanisławy Leszczyńskiej w Łodzi przy ul. Broniewskiego 1a zapewniał matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, całodobowy, okresowy pobyt oraz podstawowe usługi obejmujące:

- 1) w zakresie interwencyjnym:
 - zapewnienie schronienia kobietom w ciąży w okresie okołoporodowym,
 - izolowanie osób ubiegających się o pomoc od sprawców przemocy,
 - wspieranie w przetrwaniu sytuacji kryzysowej,
 - zapobieganie marginalizacji społecznej przez umożliwienie mieszkańcom odnalezienia miejsca w społeczeństwie i powrót do normalności po odrzuceniu ich przez rodziny, partnerów czy środowisko z powodu nieoczekiwanego macierzyństwa lub konieczności przetrwania sytuacji kryzysowej,
 - zapobieganie sieroctwu społecznemu przez przygotowanie do świadomego i odpowiedzialnego wypełniania roli rodzicielskiej,
 - zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych, a zwłaszcza wzorca wyuczonej bezradności;
- 2) w zakresie potrzeb bytowych:
 - zapewnienie całodobowego, okresowego pobytu dla trzydziestu mieszkańców, przy czym liczba ta może ulegać zmianom, zależnie od możliwości domu w zakresie spełnienia pozostałych standardów,
 - odrębne pomieszczenia do spania oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego dla mieszkańców z dziećmi,
 - pokoje dla mieszkanki w ciąży przeznaczone maksymalnie dla trzech osób oraz wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego,
 - ogólnodostępne łazienki, wyposażone w sposób umożliwiający sprawne korzystanie zarówno przez mieszkańców, jak i dzieci, proporcjonalnie do liczby mieszkańców, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
 - ogólnodostępną kuchnię do samodzielnego sporządzania posiłków oraz co najmniej jedno dodatkowe pomieszczenie do przyrządzania i spożywania drobnych posiłków,
 - pomieszczenia do prania i suszenia;
- 3) w zakresie opiekuńczo-wspomagającym:
 - podstawową pielęgnację mieszkańca w czasie choroby oraz opiekę nad dzieckiem w czasie choroby opiekuna dziecka,
 - umożliwienie korzystania ze świadczeń zdrowotnych,
 - pomoc w załatwianiu spraw osobistych w przypadku wystąpienia takiej potrzeby,
 - środki higieny osobistej, środki czystości w sytuacji, gdy nie ma możliwości ich samodzielnego zakupu.

W 2020 r. z pomocy placówki skorzystały łącznie 135 osób.

9. Pomoc dla cudzoziemców i migrantów

9.1. Pomoc cudzoziemcom w ramach Indywidualnego Programu Integracji uchodźców

W 2020 roku w ramach zadania „Pomoc dla cudzoziemców” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w formie Indywidualnego Programu Integracji uchodźców objęte były 2 rodziny, które w pierwszym kwartale roku zakończyły realizację programu.

W 2020 r. wydatkowano na realizację zadania kwotę 4 953,60 zł oraz opłacono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 174,15 zł.

Cudzoziemcy objęci byli także wsparciem w formie pracy socjalnej, która polegała na monitorowaniu postępów w procesie integracji oraz wsparciu w kontaktach cudzoziemców z instytucjami (szkołami, do których uczęszczają dzieci, szkołami językowymi, Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi). Pracownik socjalny wspierał cudzoziemców

w rozwiązywaniu codziennych problemów, wyjaśniał formalności administracyjne, towarzyszył podczas wizyt w instytucjach, proponował kontakt z organizacjami, mogącymi wesprzeć cudzoziemca. Z powodu sytuacji epidemiologicznej liczba uchodźców była tak niska.

9.2. Pomoc repatriantom

W 2020 roku w ramach zadania „Pomoc dla repatriantów” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w formie wypłaty świadczeń zrealizowano 4 decyzje Prezydenta Miasta Łodzi w ramach pomocy finansowej na częściowe pokrycie poniesionych kosztów remontu i wyposażenia lokalu mieszkalnego na kwotę 24 789,32 zł. Nie wpłynęła żadna decyzja Pełnomocnika Rządu ds. Repatriacji w ramach pomocy ze środków z budżetu państwa na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowania i bieżącego utrzymania.

9.3. Pomoc z tytułu Karty Polaka

W związku z realizacją zadania wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598), związanego z wypłatą świadczeń pieniężnych osobom, które złożyły wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt stały, w 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi zrealizował świadczenia na podstawie 136 decyzji wydanych przez Wojewodę Łódzkiego, na łączną kwotę 1 384 046,25 zł.

10. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (90 dni)

W 2020 roku na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przeprowadził postępowania administracyjne, w wyniku których wydano 1 852 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej. Prawo to przyznano osobom, które nie były ubezpieczone i spełniały kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Wydatki związane z wydawaniem decyzji w roku 2020 r. wyniosły 79 346 zł – w ramach dotacji z budżetu państwa na ten cel.

11. Praca socjalna

Praca socjalna miała na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W pracy socjalnej wykorzystywane były właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona była osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Praca socjalna prowadzona była:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej,
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Ogółem w 2020 roku pracą socjalną objętych było 15 868 rodzin (liczba osób w tych rodzinach

– 24 731), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 1 578 rodzin (2 883 osoby w tych rodzinach).

Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny i projekt socjalny. W 2020 r. realizowano 158 kontraktów z osobami i rodzinami w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej oraz 71 kontraktów z osobami będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W ramach pracy socjalnej realizowano także 30 projektów socjalnych mających na celu wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób, rodzin i grup oraz wzrost samoorganizacji i spójności środowisk lokalnych, a przez to zapobieganie procesom marginalizacji i wykluczenia społecznego.

W 2020 r. z uwagi na pandemię nie udało się zrealizować działań zaplanowanych w ramach Centrum Aktywności Lokalnej.

CZEŚĆ II

Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1. Informacja z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny

Zadania z zakresu wspierania rodziny zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działania skierowane były do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzinom zapewniano wsparcie polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny było prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą.

1.1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa

Rodzina, w stosunku do której stwierdzono trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w pierwszej kolejności była kierowana do zatrudnionych w Wydziałach Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi specjalistów (psychologa i pedagoga), do których zadań należało dokonanie diagnozy problemów występujących w rodzinie i ewentualnie skierowanie do dalszych form wsparcia. Każdy Wydział Pracy Środowiskowej dysponował w 2020 r. jednym etatem psychologa i jednym etatem pedagoga (łącznie 6 etatów).

Do zadań specjalistów zatrudnionych w Wydziałach Pracy Środowiskowej należało m. in.: rozwijanie umiejętności psychospołecznych, udzielanie pomocy i wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzenie indywidualnych spotkań o charakterze profilaktycznym, diagnozowanie sytuacji wychowawczych, minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych.

Specjaliści Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej MOPS w Łodzi prowadzili poradnictwo oraz udzielali wsparcia w sytuacjach kryzysowych rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinie

domy dziecka. Realizując zadania na rzecz opieki nad rodziną oraz dzieckiem, specjaliści udzielali również porad rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, a także pracownikom sprawującym opiekę nad rodzinnymi formami pieczy zastępczej. W ramach powyższego w 2020 r. udzielono łącznie 6 654 specjalistycznych porad i konsultacji (w tym: 2 083 specjalistycznych porad, 60 konsultacji rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, 4 511 konsultacji pracownikom sprawującym opiekę nad rodzinnymi formami pieczy zastępczej). Ponadto, w ramach realizowanych zadań specjaliści:

- badali za pomocą testów psychologicznych kandydatów deklarujących chęć podjęcia się sprawowania funkcji rodzinnej pieczy zastępczej,
- sporządzali diagnozy psychofizyczne dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej wraz z zaleceniami dla opiekunów do dalszej pracy,
- wystawiali opinie dla rodzin kandydujących na rodziców zastępczych (213 opinii psychologiczno – pedagogicznych) oraz rodziców już funkcjonujących,
- prowadzili spotkania terapeutyczne dla rodzin zastępczych,
- uczestniczyli w zespołach ds. oceny sytuacji dzieci, rodziny oraz oceny sytuacji dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego.

Powyższe zadania oraz wsparcie realizowane było przez 12 specjalistów: 3 pedagogów (łącznie 2,5 etatu) i 9 psychologów (łącznie 8 etatów).

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogły również skorzystać z pomocy oferowanej przez jednostki specjalistycznego poradnictwa prowadzone przez 2 organizacje pozarządowe na zlecenie Miasta.

Jednostki udzielały porad specjalistycznych osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W 2020 roku z poradnictwa psychospołecznego, prawnego i terapii rodzinnej skorzystały 493 osoby, którym udzielono 2691 porad.

1.2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

Celem pracy asystentów rodziny było udzielanie rodzinie pomocy w pokonywaniu bieżących problemów, w nabyciu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększeniu kompetencji rodzicielskich. O przydzieleniu rodzinie asystenta rodziny wnioskował pracownik socjalny, po dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Asystent rodziny prowadził pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Podstawowe zadania realizowane przez asystenta obejmowały:

- 1) opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który był skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Na dzień 31.12.2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi dysponował 23,5 etatami asystentów rodziny (17 etatów w Wydziałach Pracy Środowiskowej i 6,5 etatu w Wydziale Wspierania Pieczy Zastępczej). Wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 562 rodziny ujawniające problemy opiekuńczo-wychowawcze.

1.3 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Placówki wsparcia dziennego stanowiły jedną z form wspierania rodziny, mającą na celu udzielenie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

W 2020 r. placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewniającej dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań;
- 2) opiekuńczo-specjalistycznej, do której zadań należała w szczególności opieka i wychowanie, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, zabawa i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych;
- 3) pracy podwórkowej realizującej działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Zadaniem pracowników placówek wsparcia dziennego było pomaganie rodzicom w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W tym celu podejmowali współpracę ze szkołami, kuratorami sądowymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Wychowankowie placówek objęci byli pomocą w zakresie dożywiania, a także doposażenia w artykuły szkolne. Zapewniono im możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, rozwijania swoich zainteresowań.

Dzięki podejmowanym przez pracowników działaniom wychowankowie placówek wsparcia dziennego mieli szansę na zrównoważony rozwój oraz wyrównanie szans edukacyjnych.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone były przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2020 r. podmioty niepubliczne prowadziły 28 placówek, dysponujących 910 miejscami. W skali całego okresu sprawozdawczego do placówek wsparcia dziennego uczęszczało narastająco 1124 dzieci i młodzieży.

1.4. Programy wspierające z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze

W 2020 r. zadanie, na zlecenie Miasta Łodzi, realizowało Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki) z siedzibą w Łodzi przy ul. Brauna 5. Głównym celem była realizacja programów wspierających w formie warsztatów korekcyjno-edukacyjnych, w szczególności

dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze.

Uczestniczący w warsztatach rodzice wzmocnili kompetencje opiekuńczo – wychowawcze. Zajęcia prowadzone były zgodnie z wytycznymi Ogólnopolskiego Programu „Szkoly dla Rodziców i Wychowawców”.

W ramach zadania została poruszona tematyka z zakresu:

- radzenia sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą,
- nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, czynienie małych kroków ku lepszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości,
- nauka dialogu i kształtowania więzi opartych na wzajemnym szacunku,
- budowanie wzajemnych (opartych na więzi i szacunku) relacji między dziećmi,
- wpływu grupy rówieśniczej na dzieci,
- nabycia umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów wewnątrzrodzinnych.

Ponadto przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne dla uczestników zadania, zajęcia fotograficzne, warsztaty bębniarskie oraz indywidualne konsultacje dla rodziców/opiekunów.

W warsztatach wzięło udział 20 osób.

2. Informacja z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej

2.1. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki przez rodziców, powiat zobowiązany jest zapewnić dziecku opiekę w pieczy zastępczej. Najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej jest uzależnienie rodziców od alkoholu.

TABELA Nr 9

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2020 r., ze względu na przyczynę

Przyczyna	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy rodzinnej	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej	łącznie
Uzależnienie rodziców, w tym:	689	258	947
Uzależnienie rodziców od alkoholu	602	241	843
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	292	102	394
Pólsieroctwo	88	15	103
Sieroctwo	54	5	59
Przemoc w rodzinie	46	40	86
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	32	4	36
Długotrwała choroba co najmniej jednego z rodziców	47	8	55

Pobyty za granicą z powodu pracy zarobkowej co najmniej jednego z rodziców	23	4	27
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	5	5
Ubóstwo	0	1	1
Bezrobocie	0	0	0
Inne	149	58	207
Małoletnie matki	0	9	5

Analizy dokonano na podstawie liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej w dniu 31 grudnia 2020 r.

2.1.1. Zapewnienie dzieciom pieczy w formie rodzinnej

Rodzinnymi formami pieczy zastępczej są:

a) rodziny zastępcze:

- spokrewnione,
- niezawodowe,
- zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,

b) rodzinne domy dziecka.

TABELA Nr 10

Rodzinne formy pieczy zastępczej funkcjonujące w 2020 r. na terenie Łodzi (narastająco)

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	718	924
Rodziny zastępcze niezawodowe	266	311
Rodziny zastępcze zawodowe	28	81
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	23	31
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	18	67
Rodzinne domy dziecka	28	181
Razem	1080	1595

W 2020 r. funkcjonujące na terenie Łodzi rodzinne formy pieczy zastępczej objęły opieką łącznie 1595 dzieci, z czego 87 dzieci to mieszkańcy innych powiatów. W przypadku niemożności umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej na terenie powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przepisy pozwalają na zawarcie odpowiednich porozumień. W tym zakresie Miasto Łódź współpracowało w 2020 r. z 35 powiatami, w tym z 3 powiatami zawarto 5 nowych porozumień.

W zakresie zapewnienia łódzkim dzieciom opieki w formach rodzinnych, Miasto w 2020 r. współpracowało z 78 powiatami, w tym z 15 powiatami zawarło w ubiegłym roku 35 nowe porozumienia. Dotyczyły one 35 łódzkich dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Łącznie w 2020 r. 245 małoletnich mieszkańców Łodzi znalazło opiekę w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

2.1.2. Dzieci, które opuściły rodzinne formy pieczy zastępczej

W 2020 r. rodzinne formy pieczy zastępczej opuściło 175 dzieci:

- 17 zostało przysposobionych;
- 17 powróciło do domu rodzinnego;
- 12 zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej;
- 14 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 40 opuściło rodzinne formy pieczy zastępczej z innej przyczyny,
- 75 usamodzielniało się.

2.1.3. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie instytucjonalnej

Instytucjonalną pieczę zastępczą, prowadzoną przez powiat lub na zlecenie powiatu stanowią placówki opiekuńczo – wychowawcze typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- rodzinnego,
- specjalistyczno – terapeutycznego.

Na terenie Miasta Łodzi na dzień 31.12.2020 roku funkcjonowało 32 placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym 12 prowadzonych na zlecenie Miasta przez podmioty niepubliczne, tj.:

- 8 placówek typu rodzinnego prowadzonych przez Fundację „Happy Kids”,
- 1 placówka typu socjalizacyjnego prowadzona przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Sióstr Salezjanek,
- 3 placówki typu specjalistyczno – terapeutycznego, w tym 1 prowadzona przez Stowarzyszenie Ewangelizacyjno – Charytatywne „Mocni w Duchu”, 1 prowadzona przez Fundację „Dom w Łodzi” oraz 1 prowadzona przez Fundację „Moje Drzewko Pomarańczowe”.

TABELA Nr 11

Liczba placówek opiekuńczo – wychowawczych wg podmiotu prowadzącego

Typ placówki	Liczba placówek		Liczba miejsc organizacyjnych (wg stanu na 31 grudnia 2020 r.)	
	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	15	1	260	14
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	1	0	90	0
Interwencyjne	2	0	105	0
Rodzinne	2	8	16	59

Specjalistyczno - terapeutyczne	-	3	-	22
Razem	20	12	471	95

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta, wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. przebywało 505 dzieci. Ww. placówki dysponowały łącznie na koniec roku 566 miejscami organizacyjnymi w tym: 471 w placówkach publicznych oraz 95 miejscami w placówkach niepublicznych. Dla porównania – na dzień 31.12.2019 roku na terenie Miasta Łodzi funkcjonowało 28 placówek opiekuńczo – wychowawczych z 536 miejscami organizacyjnymi w tym: w placówkach publicznych 472 miejscami oraz 64 w placówkach niepublicznych. Różnice wynikają odpowiednio z:

- dnia 22 lipca 2020 r. Decyzją nr ZRPS-I.9423.3.2020 Wojewoda Łódzki wydał Fundacji Happy Kids zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Rodzinny Dom Fundacji Happy Kids nr 15, przy ul. Jasińskiego 52 w Łodzi – 8 miejsc organizacyjnych,
- dnia 22 lipca 2020 r. Decyzją nr ZRPS-I.9423.4.2020 Wojewoda Łódzki wydał Fundacji Happy Kids zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Rodzinny Dom Fundacji Happy Kids nr 16, przy ul. Stokowskiej 28 w Łodzi – 8 miejsc organizacyjnych,
- dnia 27 lipca 2020 r. Decyzją nr ZRPS-I.9423.5.2020 Wojewoda Łódzki wydał Fundacji Happy Kids zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Rodzinny Dom Fundacji Happy Kids nr 17, przy ul. Tkackiej 50 w Łodzi – 8 miejsc organizacyjnych,
- dnia 14 października 2020 r. Decyzją nr ZRPS-I.9423.6.2020 Wojewoda Łódzki wydał Fundacji Moje Drzewko Pomarańczowe zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej Dom dla Dzieci Moje Drzewko Pomarańczowe przy ul. Żeromskiego 27 lok. 1U w Łodzi – 7 miejsc organizacyjnych,
- dnia 15 października 2020 r. Zarządzeniem nr 5336/VIII/20 Prezydent Miasta Łodzi zmniejszyła do 14 liczbę miejsc organizacyjnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego – wówczas z 17 miejscami organizacyjnymi - działającą w formie jednostki budżetowej o nazwie Dom Dziecka nr 3 „Słoneczna Polana” przy ul. Sowińskiego 3 w Łodzi.

Liczba wydanych skierowań w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. dla dzieci do placówek opiekuńczo - wychowawczych mieszczących się na terenie Łodzi:

- typu interwencyjnego - 140 skierowań,
- typu socjalizacyjnego - 48 skierowań wydanych,
- typu rodzinnego - 29 skierowań,
- typu specjalistyczno-terapeutycznego – 8 skierowań.

W 2020 r. sąd rodzinny przesłał do realizacji 275 orzeczeń dotyczących umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w tym 58 w trybie zarządzenie tymczasowego i 217 kończących postępowanie. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. na umieszczenie w placówce typu socjalizacyjnego i rodzinnego oczekiwało 11 dzieci przebywających w placówkach typu interwencyjnego i w środowisku.

Liczba dzieci w łódzkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Typ placówki	Liczba dzieci przyjętych w 2020 r.		Liczba dzieci objętych opieką w 2020 r.	
	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne	Placówki publiczne	Placówki niepubliczne
Socjalizacyjne	42	6	300	18
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	74	0	70	0
Interwencyjne	84	0	167	0
Rodzinne	0	28	17	59
Specjalistyczno - terapeutyczne	0	8	0	23
Razem	200	42	554	100

W 2020 r. funkcjonujące na terenie Łodzi instytucjonalne formy pieczy zastępczej objęły opieką łącznie 654 dzieci, z czego 34 dzieci to mieszkańcy innych powiatów. W zakresie zapewnienia łódzkim dzieciom opieki w formie instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku sprawozdawczym 50 dzieci przebywało w placówkach na terenie innych powiatów, w tym 13 dzieci przebywało w Zakładach Opiekuńczo-Lecznicznych poza powiatem. Ponadto w 2020 r. do Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego „Tuli Luli” w Łodzi prowadzonego przez Fundację „Gajusz” na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi trafiło 13 łódzkich dzieci i 1 cudzoziemiec (w okresie sprawozdawczym podpisano z Województwem Łódzkim 15 porozumień).

2.1.4. Dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze

W 2020 r. łódzkie placówki opiekuńczo – wychowawcze opuściło łącznie 250 dzieci, z czego:

- 44 wychowanków powróciło do rodziny naturalnej,
 - 15 wychowanków zostało przysposobionych,
 - 75 wychowanków zostało umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej (zarówno w łódzkich, jak i na terenie innego powiatu), z czego:
 - ✓ 16 wychowanków w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
 - ✓ 13 wychowanków w rodzinach zastępczych niezawodowych,
 - ✓ 8 wychowanków w rodzinach zastępczych zawodowych,
 - ✓ 5 wychowanków w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
 - ✓ 1 wychowanek w zawodowej rodzinie zastępczej specjalistycznej,
 - ✓ 32 wychowanków w rodzinnych domach dziecka.
 - 9 wychowanków została przeniesionych do placówek typu rodzinnego,
- Ponadto w 2020 r.:
- 41 wychowanków zostało przeniesionych do innych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
 - 62 wychowanków usamodzielniało się,
 - 4 wychowanków z przyczyn innych wyżej nie wskazanych.

TABELA Nr 13

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie powrotu dzieci do rodziny naturalnej, adopcyjnej lub umieszczenia dzieci w rodzinnych formach opieki (wg typu placówki)

Typ placówki	Powrót do rodziny naturalnej	Umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej	Umieszczenie w rodzinie adopcyjnej	Umieszczenie w innej placówce
Socjalizacyjne	6	17	0	18
Socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi	12	29	13	6
Interwencyjne	26	19	0	17
Rodzinne	0	0	2	0
Specjalistyczno - terapeutyczne	0	0	0	0
Razem	44	65	15	41

2.2. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzinnych form pieczy zastępczej

W roku sprawozdawczym utworzono 103 nowe rodziny zastępcze dla 135 dzieci, a także 2 rodzinne domy dziecka dla 9 dzieci.

TABELA Nr 14

Nowe rodzinne formy pieczy zastępczej utworzone w 2020 r.

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	68	90
Rodziny zastępcze niezawodowe	33	40
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego	2	5
Rodzinne domy dziecka	2	9
Razem	105	144

Rodzinne formy pieczy zastępczej powstałe w 2020 r. w wyniku przekształceń z rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze zawodowe	5	12
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	1	1
Pogotowia rodzinne	1	2
Rodzinne Domy Dziecka	1	4
Razem	8	19

Mając na względzie rozwój rodzicielstwa zastępczego, Miasto Łódź oferowało rodzinnym formom pieczy zastępczej następujące przywileje:

- zwolnienie z opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Miasto Łódź w odniesieniu do dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka (Uchwała Nr V/163/19 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne prowadzone przez Miasto Łódź) - w 2020 r. z powyższego uprawnienia skorzystało 82 dzieci, w tym 35 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych, 15 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych, 7 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych, 6 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych, 9 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego, 10 dzieci z rodzinnych domów dziecka,
- prawo do bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej w przypadku dzieci uczących się i wychowujących w rodzinach zastępczych, posiadających czworo i więcej dzieci oraz w zawodowych rodzinach zastępczych (Uchwała Nr XLII/1108/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia opłaty za usługi przewozowe lokalnego transportu zbiorowego w Łodzi) – w 2020 r. uprzywilejowanych w tym zakresie było 129 dzieci, w tym 8 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych, 4 dzieci z rodzin zastępczych niezawodowych, 27 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych, 7 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych, 13 dzieci z rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego, 70 dzieci z rodzinnych domów dziecka.

2.2.1. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej

W 2020 r. zadanie, na zlecenie Miasta Łodzi, realizowała Fundacja Gajusz z siedzibą w Łodzi przy ul. Dąbrowskiego 87. Głównym celem zadania było objęcie kompleksową opieką dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, wymagających specjalistycznego wsparcia.

W ramach zadania zrealizowano 3 011,50 godzin specjalistycznej terapii, w tym:

- terapia behawioralna: 55 h,
- superwizje rodzicielskie: 44 h,
- psychoedukacja: 143 h,
- terapia rodzinna: 31 h,
- psychoterapia indywidualna: 574,5 h,

- fizjoterapia/wczesne wspomaganie rozwoju: 178 h,
- logopedia/neurologopedia: 1 201 h,
- psychiatra-seksuolog: 140 h,
- holistyczna terapia manualna: 56 h,
- diagnoza i terapia neuropsychologiczna: 1 h,
- arteterapia: 13 h,
- hipoterapia: 575 h.

Dzięki realizacji kompleksowego wsparcia terapeutycznego dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i ich opiekunów, osiągnięto następujące efekty:

- podniesienie kompetencji wychowawczych opiekunów oraz zwiększenie wiedzy na temat specyfiki funkcjonowania dziecka z doświadczeniem traumy rozwojowej i/lub zaburzeniami neurorozwojowymi;
- stabilizacja behawioralna (redukcja zachowań niepożądanych i rozwijanie umiejętności alternatywnych u dzieci);
- poprawa w zakresie umiejętności komunikacyjnych, i emocjonalno-społecznych u dzieci;
- stabilizacja funkcjonowania systemu rodzinnego (zmniejszenie napięcia i zwiększenie umiejętności adaptacyjnych);
- poprawa w zakresie obszarów deficytowych (funkcjonowania poznawczego, ruchowego, mowy i komunikacji, regulacji emocji);
- niwelacja skutków doświadczeń traumatycznych;
- rozwój umiejętności kluczowych u dzieci;
- redukcja zachowań niepożądanych u dzieci, w tym niwelacja stresów;
- wsparcie rozwoju w sferze ruchowej dzieci.

W ww. działaniach wzięło udział 150 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i ich 65 opiekunów.

Funkcjonujące na terenie Łodzi rodzinne formy pieczy zastępczej objęte były wsparciem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zarządzeniem Nr 1574/VI/11 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 8 grudnia 2011 r. organizatorem wyznaczony został Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi. Bezpośrednie zadania na rzecz środowiska rodzinnej pieczy zastępczej realizowali koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni. W strukturach organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., zatrudnionych było 43 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinne formy pieczy zastępczej były obejmowane również wsparciem wolontariuszy. W 2020 r. z takiej pomocy skorzystało 85 dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w tym: 10 dzieci wspieranych było przez wolontariuszy, którzy podpisali porozumienie o współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łodzi, 25 dzieci objętych było pomocą wolontariuszy z Fundacji Gajusz oraz Stowarzyszenia Polska 2050, 50 dzieci objętych było pomocą Fundacji DOBROdzieje Się.

W przypadku wszystkich wychowanków pomoc wolontaryjna nakierowana była na kwestie edukacyjne. Wolontariusze wspierali także rodziców zastępczych udzielając porad prawnych, pomagając w remontach oraz organizacji Akcji Mikołaj. Ponadto grupa wolontariuszy wpierała również różne akcje przekazywania darów do potrzebujących rodzin. Rodziny zastępcze (głównie spokrewnione i niezawodowe) były wspierane także przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Stowarzyszenie Polska 2050, Fundację Gajusz, Fundację DOBROdzieje Się oraz inne organizacje pozarządowe.

2.3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin pomocowych

W przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodu:

- problemów zdrowotnych,
- nieprzewidzianych zdarzeń losowych,
- zaplanowanego wycieczki,

piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej. Rodziną pomocową może być funkcjonująca rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka bądź osoby w tym zakresie przeszkolone, a podstawą umieszczenia dziecka jest umowa zawarta pomiędzy starostą a rodziną.

W 2020 r., zawarte zostały 4 umowy stanowiące podstawę umieszczenia dzieci w rodzinie pomocowej, w tym:

- 1 umowa z rodziną pomocową,
- 1 umowa z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka,
- 2 umowy z rodzinami zastępczymi zawodowymi pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego.

W 2020 r. przyczyną umieszczenia dzieci w rodzinach pomocowych było korzystanie z przysługującego prawa do czasowego niesprawowania opieki w związku z wycieczką przez zawodowe i rodzinne formy pieczy zastępczej oraz pobytem w szpitalu rodzin. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymiar wycieczki nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. Czas pobytu dziecka w rodzinie pomocowej nie może przekroczyć 2 miesięcy.

W 2020 r. z przysługującego prawa do czasowego niesprawowania opieki skorzystały 2 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz 2 osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. Z prawa do czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi skorzystały również 3 rodziny bez powoływania rodziny pomocowej, m.in. pobyt dzieci w rodzinie biologicznej. Pod opieką rodzin pomocowych, z którymi podpisano umowy w 2020 r., znajdowało się łącznie 14 dzieci.

2.4. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodzinne oraz instytucjonalne formy pieczy zastępczej

Osobie pełnoletniej, opuszczającej rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo – wychowawczą udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych oraz zatrudnienia. Ponadto zapewnia się im pomoc prawną i psychologiczną. Pełnoletni wychowankowie rodzinnych form pieczy zastępczej objęci są również wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2020 r. pieczę zastępczą z tytułu usamodzielnienia opuściło 137 wychowanków, z czego:

- 75 wychowanków opuściło formy rodzinne,
- 62 wychowanków opuściło formy instytucjonalne.

2.4.1. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków lokalowych

Jedną z form pomocy pełnoletnim osobom opuszczającym pieczę zastępczą, poza możliwością uzyskania lokalu z zasobu lokalowego Miasta, jest umożliwienie pobytu w mieszkaniu chronionym. Samodzielnie funkcjonujący podopieczni pieczy zastępczej mają do dyspozycji cztery mieszkania chronione treningowe, w których zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności i sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Na terenie Łodzi w 2020 r. funkcjonowało 6 mieszkań chronionych dysponujących łącznie 29 miejscami, w tym: 4 mieszkania publiczne i 2 mieszkania prowadzone na zlecenie Miasta przez podmiot niepubliczny. Mieszkania chronione prowadzone przez podmiot niepubliczny - „Fundację im. Joanny Bednarczyk”:

Mieszkania chronione prowadzone przez podmiot niepubliczny - „Fundację im. Joanny Bednarczyk”:

- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy Al. Unii 18 m. 5 – dysponujące 4 miejscami dla dziewcząt,
- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy ul. Więckowskiego 51 m. 16 – dysponujące 4 miejscami dla chłopców.

Mieszkania chronione prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi:

- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy ul. Marysińskiej 100, dysponujące 9 miejscami,
- mieszkanie mieszczące się w Łodzi przy Aleksandrowskiej 123, dysponujące 5 miejscami,
- mieszkanie powstałe w strefie zrewitalizowanej przy ul. Narutowicza 4, dysponujące 3 miejscami,
- mieszkanie powstałe w strefie zrewitalizowanej przy ul. Tuwima 33, dysponujące 4 miejscami.

W 2020 r. w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przebywały 24 pełnoletnie osoby. Łącznie w 2020 r. z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 24 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, z czego 2 wychowanków, którzy opuścili rodzinną pieczę zastępczą w roku sprawozdawczym. Jedna osoba, mimo wystawionej decyzji administracyjnej, nie skorzystała z pobytu w mieszkaniu.

2.4.2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia

W 2020 roku Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi współpracował z Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami przy ul. Piotrkowskiej 21.

W 2020 r. ww. podmiot kontynuował realizację projektu „Mój sposób na pracę! Kompleksowe wsparcie osób młodych z terenu całej Polski” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Dzięki projektowi 24 osoby, które opuściły pieczę zastępczą, znalazły zatrudnienie. Rekrutację do projektu wspierał Zespół ds. Usamodzielnień Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej MOPS w Łodzi. Projekt zakładał doradztwo zawodowe, poradnictwo psychospołeczne, ocenę predyspozycji zawodowych, oraz szkolenie zawodowe, w ramach którego nabywane są konkretne kwalifikacje. Uczestnicy otrzymali stypendium szkoleniowe w wysokości 1 033, 68 zł netto, wypłacane przez 4 miesiące (miesiąc szkolenia i 3 miesiące stażu).

2.4.3. Dodatkowe działania w zakresie udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym

W związku z pandemią od marca 2020 r. w ramach pomocy skierowanej do usamodzielniających się wychowanków pieczy instytucjonalnej przebywających w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez MOPS w Łodzi, Zespół ds. usamodzielnień zorganizował:

- akcję „Obiad” - społeczną inicjatywę na Facebooku – (pozyskanie 12 darczyńców obiadów dla podopiecznych mieszkań chronionych podczas pandemii),
- pozyskanie darczyńcy (akcja jw.) na organizację śniadania wielkanocnego w mieszkaniu przy ul. Marysińskiej,
- pozyskanie, dzięki współpracy z Fundacją W człowieku widzieć brata, 60 kg żywności dla podopiecznych przy ul. Marysińskiej,
- pozyskanie od darczyńcy 7 tabletów Samsung Galaxy S3 dla rodzin zastępczych i podopiecznych przy ul. Marysińskiej,
- pozyskanie od darczyńcy 6 czytników e-book marki Kindle.

W 2020 roku kontynuowano współpracę z Fundacją Robinsona Crusoe przy realizacji projektu „Senior-Junior. Mentoring w procesie usamodzielnienia” w zakresie podjęcia roli opiekuna usamodzielnienia przez seniorów/mentorów (jedna osoba jest czynna zawodowo i nie osiągnęła wieku emerytalnego) współpracujących w ramach tego projektu z MOPS w Łodzi. W wyniku rekrutacji, która ze względu na pandemię rozpoczęła się nie w marcu, jak wstępnie planowano, a w lipcu 2020 r. realizację projektu rozpoczęło 11 juniorów w wieku od 16 do 20 lat (5 osób pochodziło z pieczy instytucjonalnej, 6 z pieczy rodzinnej). Projekt zakończy się w listopadzie 2021 roku.

Od 1 czerwca 2020 r. Fundacja Szczęśliwej Drogi w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Społecznym w Łodzi oraz Fundacją Robinsona Crusoe realizuje projekt pn. „Dobry Początek” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014 – 2020, Osi Priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania IX.1. Aktywna Integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt kierowany jest do 470 wychowanków Łódzkiej Pieczy Zastępczej. Celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa 197 kobiet, 273 mężczyzn usamodzielniających się lub przygotowywanych do procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej z Łodzi.

We współpracy z Zespołem ds. Usamodzielnienia Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej MOPS w Łodzi Fundacja Szczęśliwej Drogi wsparła ok. 50 podopiecznych, którzy opuścili pieczę instytucjonalną na przestrzeni ostatnich kilku lat. Część z tych osób od 2020 r. współpracuje z asystentem usamodzielnienia, niektórzy skorzystali z jednorazowego wsparcia, a 8 pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili już pieczę instytucjonalną, została udzielona pomoc psychologiczna.

2.5. Organizowanie szkoleń

Zgodnie z ustawą, do zadań powiatu należy organizowanie szkoleń podwyższających kwalifikacje i umiejętności rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, a także dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

2.5.1. Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego

W 2020 r. gotowość do podjęcia się opieki nad dziećmi zadeklarowało 60 osób, z czego:

- 35 osób zgłosiło się bezpośrednio do Zespołu Szkoleń i Kwalifikacji Wydziału Wspierania Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z powyższej grupy kandydatów pozytywnie zweryfikowano i skierowano na szkolenia 26 osób (23 na rodzinę zastępczą niezawodową, 1 na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego oraz 2 osoby do prowadzenia rodzinnego domu dziecka). Spośród 26 pozytywnie zweryfikowanych kandydatów, 17 osób zostało skierowanych na szkolenie w 2020 r., a 9 osób zostało skierowanych na szkolenie w 2021 roku,
- 13 osób zostało ocenionych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie zlecenia sądu opiekuńczego. Z powyższej grupy kandydatów pozytywnie zweryfikowano tj. zakwalifikowano na szkolenie 39 osób. Spośród 39 pozytywnie zweryfikowanych kandydatów, 24 osób zostało skierowanych na szkolenie w 2020 r., 14 osób zostało skierowanych na szkolenie w 2021 r.,
- 12 osób z innych powiatów zgłosiło się i wyraziło chęć przyjęcia dziecka z powiatu łódzkiego.

W 2020 r. zorganizowano cztery szkolenia podstawowe na rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe oraz prowadzące rodzinne domy dziecka, a także dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego dla 47 kandydatów (w tym: 8 osób zakwalifikowanych w 2019 r. i 24 osób zakwalifikowanych w 2020 r.). Pozostałe 15 osób, które zostały pozytywnie zweryfikowane w 2020 r., zostały skierowane na szkolenie w 2021 r. Szkolenie podstawowe zostało ukończone przez 31 kandydatów (w tym 16 kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową, 10 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową, 2 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną, 1 kandydat na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego oraz 2 kandydatów na prowadzenie rodzinnego domu dziecka). W trakcie szkolenia 1 kandydat zrezygnował.

Ponadto, przeprowadzono sześć szkoleń uzupełniających dla 16 kandydatów. Szkolenie uzupełniające zostało ukończone przez 13 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, 1 kandydata na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego oraz 2 kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną.

W związku z nowymi kandydatami, w 2020 r. zostało zawartych 11 nowych umów, w tym 3 na prowadzenie rodzinnego domu dziecka, 2 na założenie rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, 1 na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną oraz 5 na rodzinę zastępczą zawodową. W wyniku przekształceń form rodzicielstwa zastępczego w 2020 r. podpisano 1 dodatkową umowę na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego.

2.6. Prowadzenie rejestru danych dotyczącego rodzinnych form pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, starosta prowadzi rejestr danych o osobach:

- zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka wraz z liczbą umieszczonych dzieci.

W 2020 r. do rejestru zostały wpisane wszystkie funkcjonujące zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka. Dane zostały opracowane w wersji papierowej i elektronicznej oraz zostały przesłane do właściwego sądu. Dane zawierały informacje o liczbie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

2.7. Dodatkowe działania podjęte i realizowane w 2020 r. przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Wsparcie istniejących rodzin zastępczych

Realizacja 3 projektów z budżetu obywatelskiego 2019/2020 pn.: „Dajmy radość dzieciom z domów dziecka i rodzin zastępczych na Górnaku”, „Dajmy radość dzieciom z domów dziecka i rodzin zastępczych na Stokach” oraz „Dajmy radość dzieciom z domów dziecka i rodzin zastępczych na Złotnie”, których beneficjentami są dzieci z łódzkich domów dziecka i rodzin zastępczych. Jest to kontynuacja zwycięskiego projektu o tej samej nazwie z poprzedniej edycji. W ramach projektów zakupiono i przekazano dzieciom z domów dziecka i rodzin zastępczych łącznie prawie 2000 biletów do miejsc takich jak: Zoo, kino, basen i park trampolin. Oprócz zakupu biletów zorganizowano również 4 wycieczki integracyjne (do Energylandii, Dinoparku w Kołacinku, ZOO Safari w Borysewie oraz Sielpi Wielkiej). Niestety z powodu pandemii COVID-19 realizacja projektów była mocno utrudniona. Sytuacja epidemiologiczna w kraju oraz ograniczenia sanitarne

uniemożliwiły organizację jakichkolwiek zajęć dodatkowych i warsztatów dla dzieci, a zamknięcie miejsc kultury i rozrywki wykluczyło również zakup kolejnych biletów wstępu.

Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie „Jak rozmawiać z nastolatkiem” – 24h. W szkoleniu wzięło udział 15 osób. Kiedy rodzice uczestniczyli w szkoleniu, dzieci uczestniczyły w warsztatach kulinarnych prowadzonych przez Wolontariuszy firmy Veolia.

Przeprowadzono kilka konsultacji prawnych dla rodzin zastępczych wymagających takiego wsparcia. Konsultacji udzielił adwokat – wolontariusz.

MOSiR Łódź zaprosił rodziny zastępcze na bezpłatne zajęcia samoobrony dla dziewcząt powyżej 14 roku życia oraz wszystkich dorosłych pań (bez górnej granicy wieku). Panie, które chciały poszerzyć swoje umiejętności, mogły zapisać się również na bezpłatne zajęcia Ving Tsun Kung Fu oraz Aikido. W ramach współpracy z firmą BROWIN 40 rodzin zastępczych zostało zaproszonych na warsztaty serowarskie, które przeprowadzono online. Firma zapewniła akcesoria niezbędne do udziału w warsztatach. Odbyły się również warsztaty programowania zorganizowane przez Fundację Hakersi dla kilkunastu dzieci z rodzin zastępczych oraz szkolenie z programów do zdalnej nauki i pracy dla opiekunów zastępczych 44+, zorganizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem „MIASTA W INTERNECIE” w ramach projektu Latarnicy 2020 Łódź, przygotowane z myślą o rodzinach zastępczych, które doświadczyły podczas pandemii trudności związanych ze zdalną nauką i komunikacją. Uczestnicy szkolenia poznali programy do tworzenia grafiki, do komunikacji online, m.in. platformę zoom, oraz możliwości, jakie daje biegłe posługiwanie się Internetem.

Dzięki współpracy kampanii Rodzina jest dla dzieci ze Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego Oddział w Łodzi oraz Fundacją EY po kilku latach nieobecności wrócił do Łodzi program wsparcia edukacyjnego dla dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Rotary Club Łódź wraz ze Szkołą Mistrzostwa Sportowego im. Kazimierza Górskiego w Łodzi zorganizował turniej piłkarski o puchar Prezydenta Rotary Club Łódź dla prawie 100 młodych zawodników z domów dziecka i rodzin zastępczych z Łodzi, Kutna, Wojsławic i Pabianic. Pracownicy Sii Polska w ramach Programu Sii Power Volunteers postanowił pokazać dzieciom, że klocki LEGO to nie tylko zabawa, ale też nauka programowania i tworzenia zadań dla robotów. Zorganizowano warsztaty dla 15 dzieci oraz wsparcie rodzin zastępczych w pisaniu wniosków do "Programu Stypendialnego Moja Przyszłość". Finalnie łódzkie rodziny otrzymały do wykorzystania 32 839,00 zł.

Zorganizowanie pomocy materialnej

- Atlas Arena przekazała 4-osobowe zaproszenie do łoża dla VIP-ów na pokaz Monster Trucków.
- W wyniku współpracy Wydziału Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z Fundacją Rodzinnej Opieki Zastępczej Fundacją Gajusz oraz Fundacją DOBROdzieje się (z którymi zostało podpisane porozumienie o współpracy) zakupiono piec oraz wykonano remont pokoju z grzybem rakotwórczym w mieszkaniu rodziny zastępczej spokrewnionej.
- W ramach wspierania nauki online przekazano rodzinom łącznie 130 laptopów, komputerów i tabletów. Sprzęt pozyskano od fundacji, prywatnych firm i indywidualnych darczyńców.
- 5 rodzin otrzymało wsparcie w umeblowaniu pokoi dla dzieci.
- 700 masечek przekazano dla łódzkich rodzin zastępczych przez prywatną firmę oraz osobę prywatną.
- w wyniku współpracy z Elfiki - Klub Samopomocowy przy Fundacji Ja i Mój Dom w Łodzi przekazano kilkaset sztuk nowych ubrań przekazanych dla rodzin zastępczych przez darczyńcę z Danii.
- w ramach współpracy z fundatorami do dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych trafiło 126 nowych plecaków z pełnym wyposażeniem.

- Fundacja Kididis zaprosiła 20 dzieci z rodzin zastępczych (w wieku od 11 do 15 lat) na cykl bezpłatnych zajęć ruchowych bazujących na różnych dyscyplinach sportowych z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej.
- W ramach współpracy Grupy Essilor i Fundacji Polki Mogą Wszystko 100 dzieci z pieczy zastępczej zostało przebadanych okulistycznie, a następnie 26, które wymagały okularów, otrzymały je nieodpłatnie.
- 90 dzieci z pieczy zastępczej wzięło udział w cyklu profesjonalnych warsztatów fotograficznych.
- W ramach współpracy Wydziału Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z Fundacją Gajusz i grupą Salve 41 dzieci skorzystało z prywatnych wizyt lekarskich.
- Dzięki współpracy Wydziału Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z Fundacją zaczytani.pl i Fundacją DOBROdzieje się kilkaset książek trafiło do rodzin zastępczych.
- W ramach Międzynarodowego Dnia Dziecka przedsiębiorstwa gastronomiczne oraz prywatni darczyńcy zafundowali dzieciom z łódzkich placówek opiekuńczo-wychowawczych poczęstunek w postaci pizzy i lodów z dowozem bezpośrednio pod wskazany adres.

Działania mające na celu integrację środowiska zastępczego

Działania te zostały ograniczone ze względu na pandemię. Udało się jednak zorganizować w ramach środków z budżetu obywatelskiego 4 wyjazdy integracyjne. Z okazji Dnia Rodzicielstwa specjalnie dla kampanii Rodzina Jest dla Dzieci trud rodziców doceniły osoby znane i lubiane ze świata polskiego filmu, teatru i muzyki składając specjalne życzenia.

Akcje w okresie świątecznym zaoferowane dzieciom z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej przez organizacje pozarządowe

Po raz trzeci odbyła się akcja charytatywna pt. „Aniołkowe Granie”, w której wzięły udział 32 szkoły i przedszkola. Dzięki zbiórkom darów i pieniędzy pomoc otrzymało ponad 100 dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych. Do rodzin trafiło ponad 450 kg żywności, 340 kg chemii gospodarczej, artykuły papiernicze, ubrania, zabawki, vouchery do fryzjera i bony podarunkowe o wartości 10 tys. zł. We współpracy z Fundacją DOBROdzieje się przygotowano i przekazano dzieciom z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej 950 prezentów gwiazdkowych (każdy o wartości około 100,00 zł). Każdy prezent finansowany przez konkretnego darczyńcę był odpowiedzią na list napisany przez dziecko. Dodatkowo dzięki finansowemu wsparciu Lions Club Łódź 7 rodzin miało możliwość zrobienia zakupów żywnościowych na święta.

CZEŚĆ III

Działania na rzecz włączenia społecznego

1. Projekt „Aktywna Łódź”

W okresie 01.02.2018 r. – 30.11.2020 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.01.03-10-0002/17-00 z dnia 14.05.2018 r., zawartą pomiędzy Gminą Łódź a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizował projekt „Aktywna Łódź”, rozliczenie wydatków w ramach projektu nastąpiło do dnia 30.12.2020 r.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.1.3: Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020.

Celem projektu było przywrócenie zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń MOPS, zamieszkałych na terenie rewitalizacji.

Do 31.11.2020 r. ze wsparcia w ramach projektu skorzystały 83 osoby nieaktywne zawodowo. Działania realizowane w ramach projektu w 2020 r.:

- a) szkolenia zawodowe,
- b) pośrednictwo pracy,
- c) szkolenie podnoszące kompetencje cyfrowe w zakresie korzystania z e-usług.

Wydatki w ramach projektu w 2020 r.: 179 074,92 zł, w tym wkład własny 24 435,30 zł.

2. Projekt „Rodzina w Łodzi do celu”

W okresie 01.10.2018 r. – 20.09.2021 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A006/18-00 z dnia 11.01.2019 r., podpisaną pomiędzy Gminą Łódź a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Rodzina w Łodzi do celu”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.2.1: Usługi społeczne i zdrowotne, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany jest do rodzin biologicznych i rodzin zastępczych, a jego celem jest wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych uczestników, wsparcie procesu rozwiązywania problemów rodzin wynikających z głębokich i utrwalonych zaburzeń emocjonalnych zarówno rodziców, jak i dzieci oraz, w rezultacie, poprawienie funkcjonowania rodzin.

W przypadku rodzin, którym decyzją Sądu odebrano dzieci, aktywność projektowa nakierowana jest na działania zmierzające do powrotu dziecka do rodziny biologicznej, w przypadku rodzin, którym grozi odebranie dzieci aktywność dotyczy działań prewencyjnych.

W ramach projektu wzmocnieniu uległa kadra MOPS w Łodzi. Zwiększono ilość asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologów i pedagogów. Do XII 2020 r. ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 560 osób. W 2021 r. planuje się organizację warsztatów psychoedukacyjnych oraz wysokospecjalistycznej diagnozy i poradnictwa.

Spodziewane efekty: rozwiązanie problemów wynikających z głębokich i utrwalonych zaburzeń emocjonalnych zarówno rodziców, jak i dzieci, poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych w sferze opiekuńczo-wychowawczej.

Wydatki w ramach projektu w 2020 r.: 1 276 177,13 zł, w tym wkład własny 152 985,48 zł.

3. Projekt „Aktywizacja plus”

Okres realizacji 01.05.2019 r. – 31.12.2021 r. Projekt skierowany do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, klientów MOPS. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa uczestników projektu. W ramach reintegracji społecznej zastosowane zostaną następujące instrumenty oddziaływania: warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, szkolenie z podstaw obsługi komputera, terapię uzależnień, grupy wsparcia, kurs prawo jazdy kat. b. W ramach reintegracji zawodowej zastosowane będą z kolei takie instrumenty oddziaływania jak: poradnictwo zawodowe grupowe i indywidualne, szkolenia zawodowe. Zakładane efekty działań: podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych przywracających szansę na zatrudnienie osobom długotrwale bezrobotnym, oddalonym od rynku pracy.

W 2020 r. zrealizowano warsztat rozwoju osobistego, poradnictwo zawodowe, szkolenia zawodowe, kurs na prawo jazdy kategorii b, szkolenie z podstaw obsługi komputera. Do grudnia 2020 r. ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 86 osób.

Wydatki w ramach projektu w 2020 r.: 362 813,81 zł, w tym wkład własny 38 613,56 zł.

4. Projekt „Nasze świetlice”

Okres realizacji 01.07.2019 r. – 30.06.2022 r. zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Faktyczna realizacja projektu rozpoczęła się 17 lutego 2020 r. Zatrudniony został wówczas 1 pracownik socjalny w II Wydziale Pracy Środowiskowej oraz 1 asystent rodziny w I Wydziale Pracy Środowiskowej. Od dnia 1 czerwca 2020 r. rozpoczęto realizację działań w świetlicach środowiskowych i ogniskach wychowawczych. Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców oraz niwelowanie deficytów rozwojowych i braków edukacyjnych u dzieci, poprzez rozszerzenie oferty wsparcia świetlic środowiskowych funkcjonujących na terenie miasta.

W ramach projektu w świetlicach/ogniskach została zatrudniona dodatkowa kadra i zorganizowano zajęcia, które wzbogaciły ofertę świetlic oraz przyczyniły się do rozwijania pasji i zainteresowań dzieci. W placówkach prowadzone były zajęcia matematyczne, naukowo-techniczne, informatyczne, lingwistyczne, z zakresu ekspresji kulturalnej oraz zajęcia specjalistyczne (psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne, socjoterapeutyczne).

Dzięki działaniom realizowanym w ramach projektu udało się osiągnąć następujące efekty:

- zmotywowanie dorosłych uczestników projektu do aktywizacji zawodowej,
- wyrównanie szans edukacyjnych dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych,
- poprawa zachowań dzieci i młodzieży oraz cech niezbędnych w życiu społecznym,
- poprawa zasad kultury osobistej życia codziennego oraz wzajemnego szacunku,
- poprawa koncentracji, kreatywności i twórczego myślenia,
- nabycie umiejętności współpracy w grupie, rozwinięcie poczucia współodpowiedzialności za grupę,
- rozwinięcie sfery emocjonalnej, poznawczej, społecznej, co wpłynęło na poprawę ich funkcjonowania na terenie domu, szkoły oraz świetlicy/ogniska/klubu, a także większą motywację do pracy,
- podniesienie kompetencji językowych i matematycznych, poprawa wyników w nauce.

W roku 2020 w ramach projektu zatrudniono rotacyjnie 3 pracowników socjalnych oraz 3 asystentów rodzinnych, po jednym w każdym Wydziale Pracy Środowiskowej.

Do otwartego konkursu ofert na realizację działań w świetlicach i ogniskach przystąpiło 10 organizacji pozarządowych (działania realizowane w 15 placówkach wsparcia dziennego). Wydatki realizatora projektu: Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w 2020 r.: 848 376,97 zł.

Ze wsparcia w ramach projektu w 2020 r. skorzystały 444 osoby.

Wydatki w ramach projektu w 2020 r.: 415 689,00 zł, w tym wkład własny 95 846,85 zł.

5. Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”

W okresie 01.01.2020 r. – 31.12.2021 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.02.01-10-A011-19-00 z dnia 08.05.2020 r., podpisaną pomiędzy Liderem projektu: Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych i Partnerami, w tym Gminą Łódź, a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Opiekuńcza Łódź bis”. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.2.1: Usługi społeczne i zdrowotne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany jest do osób niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami oraz do ich rodzin i opiekunów. Uczestnicy projektu uzyskali dostęp do takich form pomocy jak: wsparcie: psychologa, pracowników socjalnych, prawnika, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, mieszkania wspomagane, Rodzinny Dom Pomocy, usługi opiekuńcze i usługi opiekuńcze psychiatryczne w miejscu zamieszkania, wypożyczalnia sprzętu wspomagającego lub pielęgnacyjnego, zapewnienie transportu i posiłków. Efektem projektu będzie zwiększenie samodzielności oraz zdolności do uczestniczenia w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym osób niesamodzielnych, w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy.

W 2020 r. realizowane było wsparcie w postaci usług opiekuńczych, Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, Rodzinnego Domu Pomocy, mieszkań chronionych, wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, poradnictwa prawnego, terapii psychologicznej, posiłków, usługi transportowej. Do grudnia 2020 r. w projekcie wzięło udział 1 120 osób.

Projekt realizowany w partnerstwie Miasta Łodzi/Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych oraz MOPS w Łodzi z Towarzystwem Przyjaciół Niepełnosprawnych, Łódzki Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszeniem Dla Rodziny, Fundacją Pomocy Niepełnosprawnym „Okaz Serce”. Wydatki w ramach projektu w 2020 r.: 185 518,13 zł.

6. Projekt „Dobry początek”

W okresie 01.06.2020 r. – 31.05.2023 r., zgodnie z umową nr RPLD.09.01.01-10-A006/19-00 z dnia 24.07.2020 r., podpisaną pomiędzy Gminą Łódź i Partnerami projektu a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi realizuje projekt „Dobry początek”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 9.1.1: Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Projekt skierowany jest do usamodzielniających się wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa uczestników projektu. W ramach reintegracji społecznej zaplanowano takie instrumenty oddziaływania, jak m.in.: wsparcie asystentów usamodzielnienia, tutoring, warsztaty rozwoju osobistego, poradnictwo specjalistyczne, terapię uzależnień, grupy wsparcia, korepetycje. W ramach reintegracji zawodowej zaplanowano doradztwo zawodowe i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe. Zakładane efekty działań: podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, ułatwienie startu w dorosłe życie.

W 2020 r. realizowane były działania z zakresu aktywizacji społecznej: warsztaty, terapia, mentoring, wsparcie Asystentów Usamodzielnienia. Do grudnia 2020 r. w projekcie wzięły udział 152 osoby.

Projekt realizowany jest w partnerstwie MOPS w Łodzi z Fundacją Szczęśliwej Drogi oraz Fundacją Robinson Crusoe.

Wydatki w ramach projektu w 2020 r.: 185 015,78 zł.

7. Kluby Integracji Społecznej

W 2020 r. w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi funkcjonowały dwa Kluby Integracji Społecznej, tj.:

1. Klub Integracji Społecznej w Łodzi przy ul. Księży Młyn 2 (obszar rewitalizacji);
2. Klub Integracji Społecznej w Łodzi przy ul. Objazdowej 17.

Kluby Integracji Społecznej finansowane były w ramach Celu II. Minimalizacja dysfunkcji życia rodzinnego i społecznego, wywołanych szkodliwym używaniem alkoholu, działanie 8. pn. „Aktywizacja zawodowa osób z problemem alkoholowym w klubach integracji społecznej poprzez działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia” MPPiRPA na rok 2020 r., Projektu „Aktywizacja plus” oraz Projektu „Aktywna Łódź”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego 2014-2020.

Działania podejmowane w Klubach Integracji Społecznej miały na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego między innymi poprzez:

- minimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- kształtowanie umiejętności w zakresie kompetencji społecznych,
- kształtowanie postaw samodzielności w poszukiwaniu zatrudnienia,
- opracowywanie i realizacja programów pomocowych,
- rozpoznawanie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- prowadzenie działalności samopomocowej w zakresie zwiększenia aktywności społecznej i korzystanie z dostępnej infrastruktury.

W ramach działalności Klubów Integracji Społecznej, podjęto następujące działania reintegracyjne:

- doradztwo zawodowe jako rodzaj zindywidualizowanych, grupowych działań mających na celu zapewnienie uczestnikom pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, poruszania się po rynku pracy, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej; umożliwienie dostępu do INFOKIOSKU (oferty pracy na terenie Łodzi, Polski, dostęp do stron internetowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miasta Łodzi, planu miasta Łodzi);
- indywidualne sesje coachingu życiowego (life coaching), który nakierowany był na otwieranie potencjału osobistego i zawodowego, rozumiany jako kompleksowe podejście służące wspieraniu rozwoju poprzez zastosowanie szeregu różnorodnych technik;
- samopomocową grupę wsparcia, w ramach której poprzez proces animowania z wykorzystaniem elementów terapii grupowej, uczestnicy wymieniali się doświadczeniami, a tym samym udzielali sobie wzajemnego wsparcia (oferta skierowana do osób uzależnionych i współuzależnionych);
- spotkania informacyjno – edukacyjne z przedstawicielami Wspólnoty Anonimowych Alkoholików;
- warsztaty rozwoju osobistego i zawodowego, rozumiane jako animacja odbudowania prawidłowych zachowań prospołecznych, kształtowania aktywnej i odpowiedzialnej postawy

- zyciowej, treningu autoprezentacji, kształtowanie umiejętności wykorzystania istniejącej infrastruktury pomocowej;
- wsparcie dla osób dotkniętych problemem bezdomności poprzez aktywizację społeczną i zawodową;
 - prowadzenie Infolinii dla osób przebywających w kwarantannie lub izolacji domowej w związku z sytuacją epidemiologiczną.

W 2020 r. z pomocy i wsparcia Klubów Integracji Społecznej na terenie Miasta Łodzi skorzystało 169 osób. Istotną zmianą w funkcjonowaniu KIS było polecenie Wojewody Łódzkiego, zgodnie z którym w okresie od 11.03.2020 r. do 22.05.2020 r., na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem

i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374) w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, działalność Klubów Integracji Społecznej była zawieszona.

8. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej

8.1. Program Aktywizacja i Integracja (PAI)

Program miał na celu integrację społeczną i zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łodzi i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny. Do realizacji Programu Aktywizacja i Integracja w 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przystąpił na podstawie Porozumienia z dnia 31 marca 2020 r. zawartego z Powiatowym Urzędem Pracy w Łodzi. Uczestnikami programu były osoby zrekrutowane do projektu „Aktywizacja plus”, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych były realizowane w ramach prac społecznie użytecznych, natomiast działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych były realizowane poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne oraz treningi umiejętności społecznych.

Prace społecznie użyteczne w ramach PAI wykonywane były w 3 podmiotach na terenie Łodzi, w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Do ww. prac skierowano 10 osób. Program Aktywizacja i Integracja w 2020 roku ukończyły 4 osoby.

Z tytułu realizacji prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja wypłacono kwotę 3 045,00 zł, z czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi 1 218,00 zł z Funduszy w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (projekt „Aktywizacja plus”). Pozostała kwota zrefundowana była przez Powiatowy Urząd Pracy.

8.2. Prace społecznie użyteczne

Do wykonywania prac społecznie użytecznych kierowane były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Bezrobotni kierowani byli do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej po uwzględnieniu ich umiejętności, miejsca zamieszkania oraz potrzeb danej placówki.

W pracach społecznie użytecznych brało udział 11 miejskich jednostek organizacyjnych oraz 4 organizacje pozarządowe w okresie od marca 2020 r. do listopada 2020 r. Do prac społecznie użytecznych skierowano narastająco 47 osób (30 kobiet i 17 mężczyzn), z czego 1 osoba spełniająca

oczekiwania w zakresie sumienności, rzetelności i odpowiedzialności w wykonywaniu prac społecznie użytecznych otrzymała zatrudnienie na umowę o pracę w tej placówce, w której wykonywała prace.

Ogółem wypłacono z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych kwotę 97 295,80 zł, z czego 40 % stanowił wkład własny jednostek, a 60 % zostało zrefundowane przez Powiatowy Urząd Pracy.

9. Centrum Integracji Społecznej (Miejski Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi wspierał zatrudnienie socjalne poprzez finansowanie Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu. Zadanie to realizowała Fundacja „Uwolnienie” z siedzibą w Łodzi przy ul. Inowrocławskiej 5a.

W ramach zadania podejmowane były działania mające na celu aktywizację zawodową i społeczną uczestników Centrum Integracji Społecznej poprzez zorganizowanie: kursów zawodowych (prace porządkowe, prace biurowe), terapii indywidualnej i grupowej (spotkania o charakterze edukacyjnym i warsztatowym) oraz zajęć z zakresu aktywizacji zawodowej (połączone z edukacją profilaktyki uzależnień oraz zwalczaniem objawów wykluczenia społecznego). Ponadto uczestnicy mieli zapewnioną pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz pomoc ze strony doradcy zawodowego.

W 2020 r. z Centrum Integracji Społecznej skorzystały 33 osoby.

CZĘŚĆ IV

Współdziałanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi z podmiotami niepublicznymi w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

W 2020 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi, polegająca na organizacji otwartych konkursów ofert, zawieraniu umów i ich rozliczaniu pod względem finansowym w ramach realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym odbywała się przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. W budżecie Miasta wskazane zadania przypisano Wydziałowi Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ.

Miasto Łódź zleciło 41 organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizację następujących zadań:

1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

1. prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej (w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych),
2. prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę,
3. organizowanie programów wspierających z zakresu podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych dla rodziców dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

2. Rozwój pieczy zastępczej:

1. prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych (typu socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego, rodzinnego),
2. prowadzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków opuszczających formy pieczy zastępczej,
3. organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.

3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym:

1. prowadzenie placówek dla bezdomnych,
2. realizacja programu „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”,
3. realizacja programu „Mieszkania wspierane dla osób bezdomnych”,
4. realizacja programu „Świetlica dla osób bezdomnych”.

4. Organizowanie i świadczenie pomocy osobom, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę lub inne przyczyny, potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu bądź wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki:

1. prowadzenie jednostek specjalistycznego poradnictwa,
2. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych,
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,
4. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
5. prowadzenie dziennych domów pomocy,
6. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie środowiskowych domów samopomocy,
7. prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w formie klubów samopomocy,
8. prowadzenie mieszkań chronionych (różnego typu) dla osób z różnymi niepełnosprawnościami,
9. prowadzenie domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
10. prowadzenie domów pomocy społecznej,
11. prowadzenie punktu pomocy charytatywnej.

5. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie zmniejszania negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie:

1. prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

6. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne:

1. organizowanie i prowadzenie hosteli dla osób z problemem alkoholowym,
2. organizowanie i prowadzenie banków żywności,
3. prowadzenie jadłodajni i kuchni społecznych dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin (dorosłych i dzieci),

4. organizowanie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
5. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

7. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie ograniczenia zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych używaniem substancji psychoaktywnych:

1. organizowanie i prowadzenie ośrodków rehabilitacyjno-readaptacyjnych (hosteli) dla osób uzależnionych i szkodliwie używających substancje psychoaktywne, które ukończyły program terapeutyczny,
2. realizacja programów reintegracji zawodowej dla bezrobotnych osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny,
3. realizacja programów reintegracji społecznej dla osób uzależnionych lub szkodliwie używających, które ukończyły program terapeutyczny.

CZĘŚĆ V

Działania związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa Sars-Cov2

W związku z ogłoszonym stanem epidemii, w marcu 2020 r została uruchomiona infolinia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi. Infolinię obsługiwało dwóch pracowników: pedagog z I Wydziału Pracy Środowiskowej oraz asystent rodziny z III Wydziału Pracy Środowiskowej.

Infolinia działała od poniedziałku do piątku w godz. 16-20 (we wtorek w godz. 17-20) oraz w soboty, niedziele i święta w godz. 8-19. Numerem infolinii był numer do sekretariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, tj. 42 685 43 62/63, z którego rozmowa w wyznaczonych godzinach automatycznie przekierowywana była na numer obsługującego infolinię pracownika. Większość telefonów dotyczyła tematu pomocy żywnościowej dla osób będących na kwarantannie domowej oraz usług opiekuńczych dla osób starszych i chorych.

1. Pomoc żywnościowa dla grup szczególnie narażonych ciężkim przebiegiem choroby wywoływanej przez koronawirusa Sars-Cov 2

W okresie od 23 marca do 30 czerwca 2020 r. na terenie Miasta było udzielane wsparcie w postaci nieodpłatnego jednego gorącego posiłku dziennie dla grup szczególnie narażonych ciężkim przebiegiem choroby wywoływanej przez koronawirusa Sars-Cov 2, tj. seniorów, osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych.

Posiłki były przygotowywane przez miejskie żłobki, natomiast osoby i rodziny kierowane do objęcia wsparciem wskazywał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi we współpracy z łódzkimi Parafiami. Odbiór przygotowanych posiłków ze żłobków i dowóz pod wskazane adresy beneficjentów początkowo realizowała OSP we współpracy z harcerzami i wolontariuszami współpracującymi z Parafiami, a w dalszej kolejności podmiot prywatny wyłoniony w drodze przetargu.

W ramach działania precyzyjnie określono zadania poszczególnych komórek, oraz wyznaczono koordynatorów bieżąco kontrolujących jego przebieg:

- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa był odpowiedzialny za organizację transportu posiłków, w późniejszym okresie zadanie to zostało przekazane do ówczesnego Biura ds. Partycypacji Społecznej,
- Miejski Zespół Żłóbków odpowiadał za proces przygotowywania posiłków przez podległe placówki,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi odpowiadał za wskazanie liczby posiłków niezbędnych do przygotowania w wyznaczonych żłóbkach oraz list z danymi adresowymi beneficjentów pomocy.

Pomoc była realizowana przez kolejnych 69 dni powszednich, w okresie tzw. pierwszego lockdown'u, i spotkała się z pozytywnym odbiorem mieszkańców Łodzi, w szczególności wychodziła naprzeciw zaleceniom do ograniczania kontaktów społecznych do niezbędnych czynności. Łącznie wydano 30 240 ciepłych obiadów, dziennie wydawano ich średnio ok. 440. Zadanie było w całości sfinansowane ze środków miejskich.

2. Pomoc żywnościowa dla uczniów w okresie drugiego lockdown'u

Wprowadzenie kolejnego lockdown'u jesienią 2020 r. wiązało się z zamknięciem placówek szkolnych w systemie oświaty z wyłączeniem przedszkoli. Mając na uwadze dobro uczniów z rodzin najbiedniejszych, których dochody kształtują się poniżej 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (792 zł), podjęto działania mające na celu zapewnienie dni powszednie obiadów dla wskazanych osób. Posiłki były przygotowywane przez funkcjonujące nadal przedszkola miejskie, natomiast uczniowie byli kierowani do poszczególnych placówek przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi. Posiłki były odbierane przez rodziców/opiekunów uczniów ze względu na obowiązujący zakaz samodzielnego opuszczania miejsc zamieszkania przez osoby niepełnoletnie. Dienne przedszkola wydawały ok. 250 dwudaniowych ciepłych obiadów, wydawanych przez ponad 50 przedszkoli. Dzięki podjętym działaniom zostały zabezpieczone potrzeby żywieniowe uczniów pochodzących z najuboższych rodzin. Koszty samych posiłków zostały sfinansowane w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.

3. Pomoc żywnościowa dla osób przebywających na kwarantannie

Pomoc dla osób kierowanych na kwarantannę była udzielana na zasadach określonych w poleceniu Wojewody Łódzkiego z dnia 14 marca 2020 r. „Instrukcja pomocy żywnościowej dla osób potrzebujących objętych kwarantanną”.

Zgodnie z Instrukcją oraz wytycznymi Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pomoc była realizowana w formie paczek żywnościowych wydawanych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 (FEAD) i przekazywana do osób za pośrednictwem WOT, OSP lub Policji. Pomoc w postaci paczki żywnościowej mogła być udzielana osobom, których dochód nie przekraczał 200% kryteriów dochodowych określonych w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (1 402 zł dla osoby samodzielnie gospodarującej i 1 056 zł na osobę w rodzinie). Zadaniem Ośrodka było kierowanie wsparcia do osób i rodzin spełniających ww. kryterium i oczekujących pomocy. Informacje o osobach kierowanych na kwarantannę były kierowane przez Policję i Sanepid na specjalnie w tym celu utworzony adres e-mail: pomoc@mops.lodz.pl. Paczki żywnościowe składały się z podstawowych produktów żywnościowych o przedłużonej wartości do spożycia, zgodnie z asortymentem określonym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020. Pomoc była udzielana w okresie od 23 marca do 29 lipca 2020 r., łącznie wydano 1006 paczek żywnościowych. Działania nie rodziły skutków finansowych dla budżetu Ośrodka.

Ze względu na wyczerpanie zasobów żywności w ramach Programu, w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych został wyłoniony podmiot realizujący pomoc żywnościową dla osób skierowanych na kwarantannę. Pomoc była udzielana na podstawie regulacji określonej w art. 48b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej umożliwiającego udzielanie pomocy żywnościowej bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydawania decyzji administracyjnej, w przypadku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową. W ramach umowy wyodrębniono trzy typy paczek żywnościowych:

- typ I – zawierające podstawowe produkty żywnościowe o wydłużonej wartości do spożycia,
- typ II – paczka uzupełniona o mleko dla dzieci do pierwszego roku życia,
- typ III – paczka uzupełniona o mleko dla dzieci powyżej jednego roku życia.

Paczki były wydawane przez wyłoniony podmiot na podstawie informacji przekazywanych przez wyznaczonych osób w Wydziałach Pracy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, odbierane od podmiotu i dostarczane w miejsce przebywania osób przebywających na kwarantannie przez WOT. Pomoc była udzielana w okresie od 24 listopada do 18 grudnia 2020 r., łącznie wydano 59 paczek żywnościowych, w tym 50 typu I, 6 typu II i 3 typu III. Koszt realizacji zadania wyniósł 6 704,86 zł.

4. Program Wspieraj Seniora

Działając na podstawie umowy Nr 72/2020/WS z dnia 23 listopada 2020 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim a Miastem Łódź w okresie od 20 października do 31 grudnia 2020 r. Ośrodek realizował resortowy program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora”. Program był odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej, w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Program miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w związku ze stanem epidemii zdecydowali się pozostać w domu. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczaniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez Seniorów zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze i środki higieny osobistej.

Ponieważ zasady realizacji Programu nałożyły na gminy odpowiedzialność za opracowanie zasad bezpieczeństwa realizacji usługi wsparcia dla Seniorów, w szczególności uwrażliwienie na osoby podszywające się za realizatorów tego zadania, był on realizowany przez pracowników pomocy społecznej. Zakładane koszty realizacji Programu obejmowały wypłaty dodatków zadaniowych dla pracowników bezpośrednio realizujących wsparcie na rzecz Seniorów oraz koordynatorów zapewniających obsługę zgłoszeń beneficjentów, które były przekazywane poprzez platformę Centralna Aplikacja Statystyczna.

Potencjalna liczba adresatów Programu na terenie Miasta Łodzi - liczba Seniorów w wieku 70 lat i powyżej liczona według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. – wynosiła 106 209 osób. Faktycznie za pośrednictwem ogólnopolskiej infolinii uruchomionej w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów przyjęto dla Łodzi 602 zgłoszenia. Wsparcia udzielono dla 137 osób (198 form wsparcia). W przypadku 403 zgłoszeń wsparcie nie zostało udzielone ze względu na m.in.:

- niemożność nawiązania kontaktu,
- objęcie pomocą w formie usług opiekuńczych – zasady Programu wyłączały tą grupę osób
- zakażenie koronawirusem,
- zgłoszenia wykraczające poza zakres programu, np. przeprowadzenie remontu.

Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 6 986,35 zł.

CZEŚĆ VI

Kontrole merytoryczno-finansowe

□ **Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej**

Nadzór nad sposobem realizacji zadań wykonywanych przez MOPS, jednostki nadzorowane i monitorowane oraz podmioty, z którymi zawarte zostały umowy na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej sprawował Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej, który został powołany Zarządzeniem Nr 3234/VIII/20 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 13 lutego 2020 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łodzi.

W zakresie kontroli wewnętrznej:

W 2020 roku planowano przeprowadzić 10 kontroli, a wykonano 12 kontroli (120% planu). Wszystkie kontrole zrealizowane w roku 2020 były kontrolami problemowymi.

W roku 2020 w jednostkach podległych, nadzorowanych lub monitorowanych przez MOPS wykonano ogółem 11 kontroli (w tym trzy doraźne), a w podmiotach, z którymi MOPS zawarł stosowne umowy, przeprowadzono 1 kontrolę.

W wyniku kontroli stwierdzono ogółem 12 nieprawidłowości. W czasie trwania kontroli usunięto 5 nieprawidłowości.

W związku z dokonanymi kontrolami wydano 7 zaleceń pokontrolnych.

W toku kontroli przeprowadzonych w roku 2020 nie stwierdzono naruszenia dyscypliny finansów publicznych. W rezultacie kontroli zrealizowanych w 2020 r. nie ujawniono strat finansowych Gminy.

W związku z kontrolami przeprowadzonymi w podmiotach, z którymi MOPS zawarł stosowne umowy, nie wypowiedziano żadnej umowy.

Uwagi kontroli dotyczyły głównie uchybień wynikających z nieprzestrzegania lub nieznamomości obowiązujących przepisów prawa, a także braku odpowiednich regulacji wewnętrznych lub ich nie stosowania.

W zakresie audytu wewnętrznego:

W roku 2020 (po zmianie planu audytu) zrealizowano 3 zadania audytowe, tj. 1 zadanie zapewniające oraz 2 zadania sprawdzające dla czynności audytowych przeprowadzonych w roku 2018 i 2019.

Na podstawie wyników zadania zapewniającego audytorzy wewnętrzni stwierdzili, iż badany w 3 komórkach organizacyjnych MOPS obszar wymaga wdrożenia wydanych zaleceń. Zalecenia dotyczyły w szczególności przestrzegania i stosowania obowiązujących przepisów prawa w chwili wydawania decyzji administracyjnej, stosowania kontroli dwóch par oczu w celu maksymalnego wyeliminowania błędów i pomyłek, stosowania przyjętych w MOPS pieczęci oraz jednolitej formy wydawanych decyzji.

W wyniku czynności sprawdzających stwierdzono, że zalecenia wydane po zrealizowaniu zadań w roku 2018 i 2019 zostały wykonane (45%) bądź nadal były wdrażane (55%).

W roku 2020 dokonano również udokumentowanej samooceny audytu wewnętrznego w MOPS w Łodzi.

- **Wydział Pomocy Stacjonarnej** przeprowadził 2 kontrole zgodnie z określonym harmonogramem kontroli, ich przedmiotem była ocena prawidłowości funkcjonowania rodzinnego domu – nie wydano zaleceń.

W związku z wprowadzonym stanem zagrożenia epidemicznego oraz wprowadzonymi ograniczeniami w funkcjonowaniu domów pomocy społecznej, m.in. w zakresie ograniczenia wstępu na teren domu pomocy społecznej wyłącznie do osób niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania placówki – odstąpiono od przeprowadzenia wizytacji w domach pomocy społecznej.

- **Wydział Wspierania Ekonomii Społecznej** przeprowadził:
 - 3 kontrole merytoryczne 6 zadań publicznych, w tym 2 wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz 2 wynikających z realizacji projektu pn. „Nasze świetlice”.

Ich przedmiotem była ocena prawidłowości realizacji:

- ✓ działania 3 w projekcie „Nasze świetlice” pn. Rozszerzenie oferty świetlic: Podnoszenie kompetencji matematycznych, naukowo-technicznych i informatycznych, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 przez Stowarzyszenie Centrum Wsparcia Terapeutycznego;
- ✓ działania 4 w projekcie „Nasze świetlice” pn. Rozszerzenie oferty świetlic: Zapewnienie specjalistycznej kadry, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego przez Caritas Archidiecezji Łódzkiej;
- ✓ dwóch placówek wsparcia dziennego funkcjonujących w formie opiekuńczej poza obszarem rewitalizacji oraz dwóch placówek wsparcia dziennego funkcjonujących w formie opiekuńczo-specjalistycznej poza obszarem rewitalizacji dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym – prowadzonych przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Dzielnicowego Łódź-Górna.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu ww. placówek.

Ponadto Wydział rozpoczął kontrolę merytoryczną zadania publicznego pn. „Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym w schroniskach i noclegowniach” realizowanego przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Łódzkie z siedzibą w Łodzi.

CZEŚĆ VII

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

1. Struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi wprowadzonym zarządzeniem Nr 5972/VI/14 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 27 marca 2014 r. (zmienionym zarządzeniami Prezydenta Miasta Łodzi Nr 1479/VII/15 z dnia 15 lipca 2015 r., Nr 7297/VII/17 z dnia 28 listopada 2017 r., Nr 7548/VII/17 z dnia 21 grudnia 2017 r., Nr 8269/VII/18 z dnia 24 kwietnia 2018 r., Nr 560/VIII/19 z dnia 14 lutego 2019 r. i Nr 2742/VIII/19 z dnia 3 grudnia

2019 r. i Nr 3234/VIII/20 z dnia 13 lutego 2020 r.) w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łodzi, w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2020 r. wchodziły następujące komórki organizacyjne:

- Wydział Finansowo - Księgowy,
- Wydział Gospodarczo - Techniczny,
- Wydział Koordynacji i Nadzoru,
- Wydział Organizacyjno - Administracyjny,
- Wydział Pomocy Stacjonarnej,
- I Wydział Pracy Środowiskowej,
- II Wydział Pracy Środowiskowej,
- III Wydział Pracy Środowiskowej,
- Wydział Wspierania Ekonomii Społecznej,
- Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej,
- Wydział Prawny,
- Wydział Audytu i Kontroli Wewnętrznej,
- Zespół ds. BHP,
- Zespół ds. Informatycznych,
- Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych,
- Samodzielne Stanowisko Rzecznika Prasowego,
- Samodzielne Stanowisko Inspektora Ochrony Danych.

W ramach Wydziału Wspierania Ekonomii Społecznej działały 2 Kluby Integracji Społecznej, a w ramach Wydziałów Pracy Środowiskowej funkcjonowało: 17 Domów Dziennego Pobytu, w tym Dzienny Dom „Senior-WIGOR” (dodatkowo 1 Dom Dziennego Pobytu prowadzony był przez dom pomocy społecznej), 2 domy dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych, 4 mieszkania chronione oraz schronisko dla bezdomnych kobiet z miejscami noclegowymi.

W ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi działał Zespół do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodzi funkcjonował Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

2. Obsługa organizacyjno - administracyjna

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przygotował:

- 26 projektów uchwał Rady Miejskiej w Łodzi,
- 40 projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Łodzi.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi wydał 58 zarządzeń wewnętrznych regulujących funkcjonowanie Ośrodka.

W roku 2020 w ramach realizowanych zadań Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi przeprowadził 95 865 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej, w tym:

- Wydziały Pracy Środowiskowej – 83 708,
- Wydział Pomocy Stacjonarnej – 5 250,
- Wydział Wspierania Rodzinnej Pieczy Zastępczej – 6 907.

3. Zatrudnienie

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. Łódzka pomoc społeczna dysponowała etatami:

- w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi – 878,97 etatu (w tym 27 etatów dla pracowników zatrudnionych w ramach robót publicznych),
- w Zespole do Spraw Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych – 10,75 etatu,
- w Miejskim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności – 22,75 etatu.

CZEŚĆ VIII

Potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi

Najistotniejsze potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi:

- uruchomienie nowego środowiskowego domu samopomocy dla osób z chorobami otępiennymi, w tym chorobą Alzheimera,
- zatrudnienie terenowych pracowników socjalnych w ramach istniejących wakatów,
- remont budynku, w którym zlokalizowana jest siedziba III Wydziału Pracy Środowiskowej wraz z przylegającym terenem,
- odświeżenie i remont części pomieszczeń w Domu Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych przy ul. Ćwiklińskiej 5a, zakup elementów wyposażenia (m.in. szaf, krzeseł itp.), zagospodarowanie i dostosowanie do potrzeb uczestników terenu zielonego przyległego do Domu.

Struktura wydatków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi w 2020 roku

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
I. ŚWIADCZENIA NA ZASPOKOJENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB ŻYCIOWYCH MIESZKAŃCÓW MIASTA							
1.	Zasiłki (stałe, okresowe, celowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne)		47.057.764,72	174,15		47057938,87	R 85213 000282-001 R 85213 000397-003 R 85214 000406-002 R 85214 000406-001 R 85214 001350-014 R 85216 000406-003
2.	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 – dotacja z budżetu państwa		10.229.395,53			11.871.260,50	R 85230 000345-003
3.	Dożywianie dzieci w szkołach		1.296.712,34			1.296.712,34	R 85295 000068-001
4.	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - prowadzenie taniego żywienia dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym		310.000,00			310.000,00	R 85154 000108-015
5.	Apteka Komunalna		404.767,79			404.767,79	R 85295 000049-001
6.	Wynagrodzenie dla kuratorów		56.074,08			56.074,08	R 85295 000394-001
7.	Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych	428.936,43				428.936,43	R 85219 000393-001

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
II. POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM							
8.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		10.258,94			10.258,94	R 85228 000332-003, R 85228 000332-004,
9.	Dzienne domy pomocy		7.931.581,86			7.931.581,86	R 85203 000063-001, R 85203 000063-002, R 85203 001350-016, R 85203 000062-001, R 85203 000062-002,
10.	Dzienny Dom „Senior Wigor” - dotacja		179.078,72			179.078,72	R 85295 0000772-001
11.	Wspieraj Seniora		6.968,35			6.968,35	R 85295 001504-002
12.	Domy pomocy społecznej				5.554.745,67	5.554.745,67	R 85202 000252-001
13.	Rodzinny dom pomocy		115.200,00			115.200,00	R 85228 000271-001
14.	Koszty uczestnictwa w Warsztatach Terapii Zajęciowej				757.411,32	757.411,32	R 85311 000301-001 R 85311 000281-001 R 85311 000281-002
15.	Koszty obsługi programu "Aktywny samorząd"		143.052,75			143.052,75	R 85219 000097-001
16.	Koszty obsługi programu wyrównywania różnic między regionami III		17.960,68			17.960,68	R 85219 000098-002
17.	Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności			1.820.747,33		1.820.747,33	R 85321 001191-001, R 85321 001191-002,

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
III. POMOC OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI I ICH RODZINOM							
18.	Roboty inwestycyjne w Domu Dziennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych przy ul. Rojnej 18a		259.600,00			259.600,00	R 85203 000510-008
19.	Dzienne domy pomocy dla osób niepełnosprawnych		3.650.849,48			3.650.849,48	R 85203 000064-001, R 85203 000064-002, R 85203 000300-001, R 85203 000300-002,
IV. POMOC OSOBOM BEZDOMNYM							
20.	Schronisko dla bezdomnych kobiet		612921,71			612921,71	R 85203 000280-001, R 85203 000280-002,
21.	Roboty inwestycyjne w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet		611.959,67			611.959,67	R 85203 000510-003
V. POMOC OSOBOM I RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU (środki w budżecie WZiSS)							
VI. POMOC OSOBOM I RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE PROBLEM UZALEŻNIENIA OD ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH (środki w budżecie WZiSS)							
VII. POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH W ZAKRESIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ							
22.	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki				17.295,03	17.295,03	R 85510 000145-001
23.	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej				2.500,00	2.500,00	R 85510 000144-001

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
VIII. POMOC RODZINIE W SYTUACJI KRYZYSOWEJ I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE							
24.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego		15.341,10			15.341,10	R 85205 000249-003
IX. POMOC MIGRANTOM							
25.	Pomoc dla repatriantów		-	24.789,42		24.789,42	R 85334 000397-004
26.	Pomoc z tytułu Karty Polaka			1.395.369,25		1.395.369,25	R 85395 000397-008
27.	Pomoc dla cudzoziemców			4.953,60		4.953,60	R 85231 000087-001
X. POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ OSOBOM INNYM NIŻ UBEZPIECZENI							
28.	Koszty wydawania decyzji	79.346,00				79.346,00	R 85195 000397-009
XI. WSPIERANIE RODZINY							
29.	Wspieranie rodziny przez asystentów rodziny oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczna		1.229.779,24			1.229.779,24	R 85504 000346-001, R 85504 000346-002,

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
XII. PIECZA ZASTĘPCZA							
30.	Realizacja rządowego programu „Dobry start”			416.639,17		416.639,17	R 85504 000397-064
31.	Wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej		5.180.283,11	49.557,16	16.874.185,42	22.104.025,69	R 85508 000273-003 R 85508 000273-004 R 85508 000189-001 R 85508 000285-001 R 85508 000283-001 R 85508 000284-001 R 85508 000273-001 R 85508 000286-001 R 85508 000135-001 R 85508 000273-005 R 85508 000397-091 R 85509 000397-092
32.	Interwencyjny ośrodek preadopcyjny				827.785,9	827.785,9	R 85295 000303-001
33.	Dodatek do zryczałtowanej kwoty – placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego			249.870,35		249.870,35	R 85510 000136-003
34.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego - placówki opiekuńczo-wychowawcze			2.538.408,59		2.538.408,59	R 85510 000397-085
35.	Dodatek wychowawczy – rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe			6.234.101,78		6.234.101,78	R 85508 000273-002 R 85508 000286-002 R 85508 000284-002
36.	Środki przekazywane na pokrycie kosztów utrzymania wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych		695.804,63		1.377.901,38	2.073.706,01	R 85510 000298-003 R 85510 000298-002 R 85510 000298-001

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
37.	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów				133.282,00	133.282,00	R 85295 000123-001
38.	Opłaty za pobyt dziecka w placówkach leczniczych, o których mowa w art. 18 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych				364.107,09	364.107,09	R 85295 000129-001
39.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze				32.486.234,41	32.486.234,41	R 85510 000136-001 R 85510 000136-002
40.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze - "R"				3.890.305,05	3.890.305,05	R 85510 000137-001 R 85510 000137-002
41.	Środki przeznaczone na realizację zadań wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej				372.523,92	372.523,92	R 85510 000715-001

Lp.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
42.	Opłacenie składek zdrowotnych za wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych			250.625,30		250.625,30	R 85156 000127-001
43.	Roboty inwestycyjne w domach dziecka				303.338,24	303.338,24	R 85510 000510-005
XIII. OSOBY USAMODZIELNIANE OPUSZCZAJĄCE RODZINY ZASTĘPCZE I PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE							
44.	Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze		72.330,88		2.027.985,96	2.100.316,84	R 85220 000112-001 R 85508 000143-001 R 85508 000140-001 R 85508 000141-001 R 85508 000142-001 R 85510 000139-001 R 85510 000139-002
XIV. DZIAŁANIA NA RZECZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO							
45.	Aktywizacja zawodowa osób uzależnionych od alkoholu		325.339,68			325.339,68	R 85154 000108-001 R 85154 000108-002
46.	Projekt „Opiekuńcza Łódź”		3.217,68			3.217,68	R 85295 001188-001
47.	Projekt „Aktywna Łódź”		179.074,92			179.074,92	R 85295 001245-001

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
48.	Projekt „Rodzina w Łodzi do celu”		1.276.177,13			1.276.177,13	R 85295 001299-001
49.	Projekt „Aktywizacja plus”		362.813,81			362.813,81	R 85295 001419-001
50.	Projekt „Nasze Świetlice”		415.689,00			415.689,00	R 85295 001437-001
51.	Projekt "Dobry początek"		185.015,78			185.015,78	R 85295 001437-004
52.	Projekt „Opiekuńcza Łódź Bis”		185.518,13			185.518,13	R 85295 001437-007
XV. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH BUDŻETU OBYWATELSKIEGO ORAZ ZADANIA ZGŁOSZONE PRZEZ JEDNOSTKI POMOCNICZE MIASTA ŁÓDZI							
53.	Wydatki realizowane w ramach budżetu obywatelskiego (domy dziecka)				182.700,00	182.700,00	R 85510 000542-420 R 85510 000542-421
54.	Wydatki w ramach budżetu obywatelskiego – piecza zastępcza				64.538,09	64.538,09	R 85508 000360-421 R 85508 000360-422 R 85508 000360-423

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
XVI. DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH WALKI Z COVID							
55.	Zakup środków, wyposażenia i usług dla prowadzenia działań w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby COVID -19 wywołanej koronawirusem SARS-COV-2 oraz zapewnienie pomocy osobom wymagającym wsparcia		454.306,01	48.090,40	55.092,75	557.489,16	R 85510 000147-013 R 85214 000147-013 R 85219 000147-013 R 85203 000147-013 R 85321 000147-013
56.	Środki przeznaczone na zapewnienie dodatkowej opieki dzieciom w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego spowodowanego chorobą COVID-19				134.598,61	134.598,61	R 85510 000136-004
57.	Projekt „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”				1.555.148,25	1.555.148,25	R 85504 001494-001

L.p.	Rodzaj zadania nazwa zadania	Zadania zlecone gminie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone powiatowi	Zadania własne powiatu	OGÓŁEM	UWAGI
XVII. WYDATKI NA UTRZYMANIE OŚRODKA							
58.	Koszty utrzymania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej		48.099.605,73		2.349.686,26	50.449.291,99	R 85219 000119-001 R 85219 000119-002 R 85219 000221-001 R 85219 000221-002 R 85219 000058-002 R 85219 001205-001 R 85219 001205-002 R 85219 000510-002 R 85219 001350-014 R 85219 001350-016 R 85508 000095-002
59.	Niewłaściwe uznania lub obciążenia rachunku bankowego		-1.092,93			-1.092,93	
OGÓŁEM		508.282,43	131.573.350,52	13.033.326,50	69.331.365,35	214.446.324,80	
OGÓŁEM WYDATKI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁODZI						214.446.324,80	

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łodzi

mgr Andrzej Kaczorowski